

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség: VIII., Rökk Szilárd-utca 9.
Kiadóhivatal: VIII., Kerepesi-ut 25.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF

Felolvasó szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR

Kiadja:
A SZERKESZTŐSÉG

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.

Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Akik bliccelnek . . .

Budapest, szeptember 28.

(v.) *Bliccelni* — ez a német eredetű magyar szó a legléghabb diákcsíny jelent: ha valaki a kofa gyékényéről elsinkófált egy körtét vagy a felebarátjától kölcsönkért könyvet eladja vagy a kávéházból számlájának kiegyenlítése nélkül osont el, arról mondják, hogy bliccelt. A bliccelés hát csínynek gyalázatos, ha pedig komolyan csinálódik, egyenesen büntetésre méltó és utálatos dolog.

Ezen előjáró beszéd után, mely utóbb elmékedésünk tárgyával szorosán összefüggőnek fog bizonyulni, rákanyarodhatunk immár a tápéi kerület képviselőjének, Kelemen Bélának beszámoló beszédére. Kelemen beszámolt választóinak arról, hogy az idej költségvetési vita során szóvá tette a képviselőházban az ő legkiáltóbb és legvérlázítóbb sérelmüket, mely egyszerűen a nálunk divó szociális lelkiismeretlenségnek, az ingatlan nagytőke kapzsisága előtt szolgálatkészen meghódoló állami akarat elsatnyulásának jellegzetes bizonyítéka. A Kelemen Béla választói magyar kiscgazdák, a fajmagyarság színéből-javából valók, a férfiak csupa szívós munkabírás és méltóságos okosság, az asszonya csupa üde báj és duzzadó egészség, ugyanaz a fajta, mely Arany Jánost és Petőfi Sándort ajándékozta a magyar nemzet dicsőségének. Ha van faj, mely

érdemes arra, hogy fejlődését a magyar nemzet állami akarata szeretettel karolja fel, hát ez bizonyára méltó reá. S ha van faj, melynek boldogulását, szaporodását, jólétét a magyar állampolitikának már csak merő nemzeti önzésből is biztosítania kellene, ugyancsak ez az, mert ez a fajta alkotja a maga istenadta tulajdonságaival, továbbá zárt tömörségével s keveretlen tisztaságával nemzeti fejlődésünk leggazdagabb erőforrását. S hát mi baját panaszolta el Kelemen Béla az országgyűlésen ennek a derék népességnek? Elmondta róla, hogy nemcsak boldogulni nem tud, de satnyul s elnyomorodik a közterhek elviselhetetlen súlyának miatta. Elpusztul, mert községi pótdadója 80—90 százalékra rug, ennyire pedig azért rug, mert a csongrád-megyei nábobok, a Károlyiak és a Pallaviciniek, óriási birtokaikat kivonták a községi közterhek viselése alól. Erről beszélt Kelemen Béla a költségvetési vitában. Vajjon beszámolt-e választóinak arról is, hogy a parlamentben hányan hallgatták fejtegetéseit? Ha nem tette, bizonyára nem magát kímélte, hanem a magyar parlamentarizmust, melynek sülyedtségét semmiesem illusztrálhatja élesebben, mint az, hogy amikor — ó milyen nagyon ritkán — akad egy beszéd, mely igazán a nép érdekeivel foglalkozik okosan és meleg érzéssel, akkor négy tucat embernél több nem tartózkodik az ülésteremben, a többi a folyosóra s a büfébe

menekül a semmi pikáns dolgot nem nyújtó, botrányt elő nem idéző, tehát unalmas szónoklat elől.

Ki mely községben vagy annak határában lakik, annak közterheiben résztvenni tartozik, még pedig állami adója arányában: — ez az elv áttörhetetlen s az állam hajthatatlan szigorral hajtja azt végre. A zselléren, a kiscgazdán, a mesteremberen, a doktoron, a patikáriuson, a közép-birtokoson, rendszerint persze a nagybirtokoson is. Az utóbbin csak rendszerint, de nem mindig. Ha a nagybirtokosnak csak rongyos 2000, 3000, 4000 holdja van, megfizettetik bizony vele is a községi pótdadót. Más dolog az, ha a nagybirtok 30.000, 40.000, 50.000 holdas, mint a Károlyiaké s a Pallavicinieké Csongrád-megyében. Akit az isten kegyelme ekkora latifundiummal áldott meg, hogy két apróbb német fejedelem is beléje férne kényelmesen, az olyan fene nagyur, hogy érthető, ha nem akar ilyen plebejus kötelességeket teljesíteni. Majd még ő fizeti a jegyzőt, a kisbíró, az iskolát, a világitást — a paraszt számára. Piha, a községi pótdadó bundaszagu, bagaria-illatu egy adó s a nagyurak orra nem esoda ha elfintorodik tőle. Kapja hát magát a latifundium s kijárja magának a kormány-nál, hogy elrughatja magától a községet, melynek határában fekszik, s átalakulhat maga önálló pusztai községgé. Megteszi egyik kasznárját jegyzővé, valamelyik öregbérését bi-

T Á R C A.

A tudományok világából.

(A muzeumok reformja. — Az iskola. — A dróttalan táviró megrendszabályozása.)

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: ifj. Méray-Horváth Károly.

Emberi tudásunk panorámái: a muzeumok oly naiv őszinteséggel tükrözik vissza tudásunk megszerzésének egész ócska, elavult módszerét, hogy szinte mosoly fukad az ember ajkán s talán e cikkecske végén neked is, szíves olvasó. Jussanak eszedbe ifjuságod tudományos torturái, amiket a középiskolában végigszenvetél, mind egy szentség nevében, a tudomány szentégre nevében. Misztérium vala minden, amelynek szavait, formuláit be kellett magolnod, hogy te is ministrálhass főpapjaid tudós ceremóniáiban. Mert a tudomány ceremóniái voltak biz azok, amikre oktattak. Hogy hívják ezt, hogy hívják azt, mi a tudós neve ennek, annak? És csak azt tudtad, aminek nem a polgári bécsiületes nevét tudtad, hanem azt, amely a tudományos rituáléből való. Pogány dolgok voltak biz azok, amikor tudnunk kellett, hány szirma van a rózsának és hány lába a bolhának. Mert förtelmes lelkek e szerint osztályozták, rendezték és számozták a teremést és annak a szegény nebulónak így ideáljává tették és teszi ma is az iskola Jules

Verne ama híres iskolaszolgáját, aki 30 évi rendezgetés után jobban tudta már, mint maga a professor, hogy hol, melyik osztály, melyik rend és melyik szám alatt fekszik a gyűjteményben ennek a virágnak vagy annak az állatnak a ki-aszott, száraz, élettelen példánya, és aki ebből azt a büszke következtetést vonta le, hogy ő még nagyobb tudós, mint a tanár ur.

A gyermek egészséges isteni bölcsesége hiába irtózik a tudományos ceremonológiától éppugy, mint egyéb etikettel ceremonióitól. Utálja, mignem végül, az iskolát otthagynán, bölcsen el nem felejtí ifju életének nyolcszetei kinját s neki nem megy az életnek azzal, amit a közép-oktatás benne valahogy el nem rontott, az istenadta eszével. Az a roppant egyszerű viszonylat, ami abban mutatkozik, hogy az iskola kitűnői az életben ellapulnak és a gyakorlati élet kiválói általánosan azok, akikben a természetes eszköz reakciója, utálokása az iskolai tanulás ellen erősebb volt: — ez a viszonylat mind csak sérelem az iskola megingathatlan misztériumai ellen és az iskola marad, ami volt.

Marad, ami volt egykor, a renaissance gyönyörű világában, amikor a síhedre, kezdve kölyök-korától, verekedett vagy mesterséget tanult. Akár verekedett, akár mesterséget tanult, az iskolára nem volt szüksége. A nemes ifjak verekedése mellett azonban már kelőben volt a lélek kultusza s a gazdagodó polgári patriciusok is gyermekeik előkelőségét a lélek kultuszával iparkodtak elő-

készíteni. Abban a bájós, ma már mesevilágban az iskola csak előkelőség, szellemi fényűzés volt s ennek gyönyge, ha az ifju a verslábakat megtudta faragni s egy kinszonett valahogy kiszorult belőle. Hisz látod, még ma is: az az éret ifju, aki tudja, hogy az életben minő verslábak mozognak, s aki az ars poetikával az élet kincsfejtesének mesterségét érti. Oh, de valaha, hincszáz év előtt ez mily bájós, édes, gyönyörű volt, igazi csillogó luxusa a léleknek s Cyrano de Bergerac az eszménye annak, hogy egy iskolai nyelvtan-professor a gyermekből mi szépet s nemeset formálhat. A hasonlat nem is oly rossz, mert a középiskolai poézis-tanár szemében minden modern, realis élet csak olyan, mint az az orr a Cyrano poézisén, amely elcsufítja az embert, ami azonban elviselhetővé teszi, az a könnyen perdülő versláb és rim s a költői lélek.

Abban az időben — mi volt még akkor a tudás?! — egyebet sem tudtak, mint amit a régi klasszikusokból kiástak. Szavakat, neveket, egy kis felületet naiv csoportosítást a természet tümeményeiről. Aki valamit tudni akart, legelőszőr azt kellett tudnia, hogy tudták azt „már a régi rómaiak és görögök”, hogy irták le, hogy irták körül, hogy jellemezték, mert hisz akkor csakugyan minden tudásnak ott volt a forrása. Ez volt a tudás: a leírás, a körülírás és a jellemzés.

A világ egyet fordult azóta, gyökeresen megfordult, minden másképp van azóta, de főleg az

róva, valamelyik eselédjét kisbíróvá — s kész a külön pusztai község. Ez aztán nem fizet községi pótdátot, mert nincsen semmiféle költsége. A kultúrzsükségeinek kielégítését pedig a nábob külön községe egyszerűen elpótyázza a mellette lévő parasztfalutól, ahol a nyomorúságosan tengődő kisgazdáknak bundaszagu, bagariaillatu községi pótdátója felrug 80—90 százalékra, mert az óriás terjedelmű nagybirtok kijárta magának, hogy megbliccelheti a földhöz ragadt szegénységet.

Sehol a világon ilyen nem találni, csupán Magyarországon. Másutt az ilyen procedurától a fényes nevű és mesés gazdagságu nagyurakat eltiltja a saját előkelőségük megbecsülése, a jóízűségük s a társadalmi lelkiismeretük. S másutt az államhatalmat az ilyen antiszociális üzelmek megengedésétől eltiltja a józan belátás, melyet áthat az a gondolat, hogy a szociális forradalmat, melynek máris tisztán hallható a földalatti morajlása, csakis a széles néprétegek érdekeinek következetes, tervszerű és mindenki felében erélyes felkarolásával lehet megelőzni vagy legalább rázkódtatásaiban enyhíteni. Másutt napról-napra hódít a progresszív adóztatás eszméje, mely a kis-exisztenciák válláról a közterhek nagy részét a nagy vagyonokra hárítja át. Nálunk ellenben nyomorékká sujtják a községi adó terhével a nemzet legértékesebb részét, csupán azért, hogy mesés gazdagságu nagyurak részt se vegyenek ama községi terhek viselésében, melyeket nekik lehetne s kellene a maguk egészében hordaniok. Így aztán meghonosul ama vidéken a magzatirtás, a fajmagyarság ama legnemesebb típusa kezd tömegesen kivándorolni, s ha az ittmaradtok hangosabban zugolónak, hát rájuk szabadítják a csendőrséget, lefűlelik őket mint veszedelmes, államellenes felforgatókat. Így fest a magyar állam szociális lelkiismerete s így fest a vala-

mikor büszke, önértetes és tetterős magyar demokrácia. S ha valaki arra figyelmezteti a társadalmat, hogy a mai adó- és birtokpolitika a maga képtelen igazságtalanságaival nagy válságokat fog felidézni, melyeknek izzó láza máris benn lappang társadalmi szervezeteinkben, és hogy ostoba vállalkozás az, mely fogyasztási szövetkezetekkel akarja a tömegek keserűségét akár leszerelni, akár a felekezeti gyűléség medrébe levezetni, akkor azt ledorongolják, a torkára forrasztják a szót, a homlokára pedig rástílik — persze, megvalázó szándékkal — a szocialistaság bélyegét. Meglássa ki-ki, ha fel nem ébred hamarosan a törvényhozásban s a társadalmi felfogásban a szociális lelkiismeret, kimondhatatlan baj fog támadni belőle.

BELFÖLD

Az egri érsek segédpüspöke. Egerből táviratozzák nekünk, hogy a pápa dr. Szmeccányi Lajos egri apátkanonokot *Samma* József egri érsek segédpüspökévé nevezte ki.

Uj államtitkár. Mint értesülünk, a hivatalos lap legközelebbi száma fogja közölni *Rapacs* Radó miniszteri tanácsosnak a földművelésügyi minisztérium második államtitkárává történt legfelső kinevezését. *Rapacs* működésének legnagyobb részét a vízi ügyek vezetése foglalta el s ugy a törvényalkotás, valamint a folyamatszabályozások s a mezőgazdaságunkra oly fontos kulturmérnöki intézménnyel összefüggő kérdések intézése körül nagy érdemeket szerzett s munkálkodása által biztosította hiváló egyéniségének minden tényező részéről a legteljesebb nagyrabecsülést.

Rapacs 1870. évben lépett államszolgálatba, 1872-ben miniszteri fogalmazó, 1876-ban miniszteri titkár, 1887-ben osztálytanácsos lett a közmunka és közlekedésügyi minisztériumban, 1890-ben pedig, miután az időközben létesített földművelésügyi minisztériumba hívatott át, valóságos miniszteri tanácsossá nevezetett ki, hol 1903. év végéig mint a vízi ügyek főosztályának főnöke nagy sikerrel és tudással működött, mely szolgálatairól a király 1895-ben a Szent István-renddel tüntette ki. A folyó éje óta kiváló buzgalommal a második államtitkár teendőit

Hogy az iskolából mikor fog a középkori szellem továtünni, annak csak a jó isten a megmondhatója. A muzeumban azonban már megkezdődik a modern derengés. Itt kezdik belátni, amit az iskola még nem lát be, hogy a tudás természete ma már egészen más, mint aminő volt egykoron. Hogy a mai értelemben csak ott kezdődik a tudás, ahol valami „folyamatot“ ismerünk. Hiába tudjuk, hogy ezt vagy azt így hívják, hiába írjuk le így vagy amúgy, hiába írjuk körül, hiába jellemezük saját elhünkől vett észleletekkel: ismerni a dolgot addig nem ismerjük, amíg keletkezése folyamatát, természetét megismerjük.

Ezért olyan irányba kezd a muzeumok tudományos felfogása terelődni, hogy ahelyett, hogy a holmiktól osztályozott, rendezett halmazát gyűjtik egybe: inkább egy-egy természeti dolognak a keletkezése folyamatát, életjelenségeinek a fejlődését, a tünemények összefüggését szemléltessek. Szóval a külső dolgok panoptikumai helyett a dolgok velejét, az élet törvényszerű összefüggéseit. Aminthogy modern értelemben csakis ez a tudomány.

A gyakorlati élet már előre itt-ott utat tört magának a vaskalaposágon keresztül. Például a méhészet vagy a selyemhernyótenyésztés gazdasági jelentősége hozta magával, hogy nálunk is a városligeti gazdasági muzeumban oly gyönyörű kis gyűjteményt állítottak össze a méh és a selyemhernyó életfolyamatairól. Aki ezt ismeri,

látta el. Életének emlékezetes momentuma a Csongrád város árviz elleni megvédése körül 1881-ben kifejtett munkássága; midőn egy virágzó várost a végveszedelemtől mentett meg. Mig egyrészt ezért a tevékenységért a király *Rapacs*ot, az akkor fiatal miniszteri titkár az osztálytanácsosi címmel és jelleggel tüntette ki, a város hálás elismerésének külső jeléül ezüst emléktáblával tisztelte meg, mely a Tisza által ostromolt város hű képét tünteti fel.

Kitüntetés az új ágyukért. A katonai rendeleti közlöny ő felsége számos kitüntetését és elismerését közli. Kitüntették azokat, akik az *ágyukérdés* konstruktív részének megoldásánál tettek kiváló szolgálatakat. Többek között kitüntették lovag *Kropacsek* tábornagy-tüzérségi felügyelőt a Lipót-rend első osztályával, *Thiele* Frigyes altábornagyot, a tüzérségi arzenál igazgatóját a Ferenc József-rend nagykeresztjével, lovag *Guich* altábornagyot, a katonai műszaki bizottság elnökét és lovag *Krobotin* vezérőrnagyot, valamint *Linhaut* Emilt a vaskorona-rend második osztályával.

Zsilinszky beszámolója. *Zsilinszky* Mihály államtitkár, Békés-Csaba város országgyűlési képviselője október 8-ikán tartja beszámolóját a városába udvarán. A szabadelvűpart ünnepiesen fogja fogadni és tiszteletére bankettet rendez.

A szabadelvűpart szervezkedése. Mint *Makó*ból táviratozzák, tegnap tartott népes nagygyűlésén ujra megalakult a csanád-megyei szabadelvűpart *Návay* Tamás elnöke alatt. Kimondták, hogy a pártot megyszerte újjászervezik. A gyűlésen jelen volt *Meskó* főispán, *Návay* alispán, a járásközlőtségek s mintegy 200 párttag. Elnökök lettek: a központi járásban *Madzar* Gusztáv, a nagylakiban *Major* és a batonyiban *Lonovics* Gyula, a kovácsháziban *Nágel* Vilmos és *Hász* Antal. A közgyűlés általában tetszéssel fogadta *Návay* elnök buzditó beszédét, valamint *Návay* Lajos alispán nyilatkozatát, aki kijelentette, hogy a párt céljait készségesen támogatja. A gyűléstől táviratilag üdvözölték gróf *Tisza* István miniszterelnököt és báró *Podmaniczky* Frigyes.

A *szalmár-vármegyei szabadelvűpart* is ma tartotta újjászervező közgyűlését. A közgyűlésen képviselve volt a vármegye 8 választókerülete 600 választópolgárral. Ezenkívül ott voltak gróf *Teleki* Géza, gróf *Sándor* Jenő, *Kende* Zsigmond, *Szentiványi* Zoltán, *Domahidy* István és *Viktor*, *Roth* törvényszéki elnök, *Krisztoffy* főispán, *Nagy* László alispán stb. A közgyűlés, melyen mindvégig lelkes hangulat uralkodott, megalakította tisztikarát. Elnökké új

élet egész más, a tudás ma már nem fényezés, szellemi előkelőség, mint egykoron, hanem a reális élet reális eszköze. A világ egyet fordult, künn vagyunk életünk minden eszelekvésével a középkorból, minden más ma már: csak a középkor iskolája szelleme a régi s folytatjuk a hétszáz év előtti észjárás. Úzzik benne a szellemi luxust, amely ma már teljesen hiábavaló és embertelen teher a gyermek lelken. Bárki bármilyen szakmára lép, csak a középkor után tanulja és a középkor iskolából alig visz egyéb hasznavehető magával, mint olvasni-írni tudást és egy kis számolást, aminthogy minden egyebet újra is kell kezdeni a felsőbb iskolán és az összes addig tanult cök-mökja csak megemésztetlen tudományos formalizmus.

A világ egyet fordult: és az iskolában ma is valaminek a neve, leírása, körülírása, jellemzése a tudomány, az, hogy valami milyen osztályba, milyen rendbe tartozik, amint ennek legrettenetesebb példája a Linné „rendszer“, akinek az egész rendszerét ha ellopják a föld színéről, csak *Jules Verne* amaz emlegetett iskolaszolgája vesztene vele.

És most érted a muzeumokat is, szíves felebarátom. Érted, hogy miként vannak ott is összehozva a teremtés dolgai. A középkori tanítási mód szerint, mint ahogy egy renaissance-korbeli „tudós“ a maga szük kis muzeumát „osztályozta“, „rendezte“ és „alosztályokba“ szedte. Oh, ezek az „alosztályok!“

ismeri a méhet, selyemhernyót. A régi muzeumi rendszerből, ha még oly gazdag is a gyűjtemény, a méh életéről még semmit sem tud. Ugyanezen módszer szerint valók lesznek a jövő muzeumai minden irányban. Most azt sürgetik a fiziológusok, hogy ugyanugy, ahogy a méh valódi, tudományos természetrajzát muzeumozzák, ugyanugy tájrák fel az ember életét mindenek előtt, higiéniája és betegségei összefüggéseit. És így tovább: a régi muzeum mindenben csak rendekbe rakott lomtár, de nem a tudás szemléltető képe.

Ilyen rendekbe rakott lomtár az „értett“ ifjúnak is a feje. Emberi rendszeresinálásokra épült tudománytalan tudás, amin az üres szavak hal-maza virit. Holott néhány egyszerű dolog „folyamatszerű“ összefüggéseinek az ismerete messze bevilágítana előtte az ismeretlenekbe, amikor aztán, ahol szüksege van reá, saját látásával kereshetné az utat. Ma a középkor óta egyre gazdagított lomtárból, amely azért szelleme szerint még mindig középkori: ki sem tud tekinteni a modern élet, a modern tudás fejlődésébe, a mai korszellem világába, pedig ez lesz az ő világa, a régi, az elavult, a középkori csak a professzorké.

A drót nélkül való táviratozás most állotta ki a gyakorlati nagy vizsgáját az orosz-japán háboruban és pedig oly fényesen, hogy ezennel már nélkülözhetetlen hadászati eszköz lesz. Besoroztatván azonban így a felnöttek közé, megkezdő-

Nagy Bélát, alelnökké Kende Zsigmondot, gróf Teleki Sándort, Szuhányi Ödönt és Szabó Antal választották meg. Kende Zsigmond indítványára gróf Tisza István miniszterelnököt táviratilag üdvözölték, bizalmukat fejezve ki politikájára iránt, mely a jövőben, ha kell, intézményes biztosítékot is tud majd szerezni, hogy az alkotmányos és parlamentaris élet törvénye és rendje meg nem zavartatik. Táviratilag üdvözölték báró Podmaniczky Frigyest, a párt elnökét is. Közgűlés után ötszázterítékű banket volt.

KÜLFÖLD

Giolitti és Bülow találkozása. A politikai világban nagy fontosságot tulajdonítanak az olasz külügyminiszter és a német birodalmi kancellár találkozásának, habár semmiféle égető kérdés nem forgott fenn, amelynek elintézése szükségessé tette volna a miniszterek személyes érintkezését. A kereskedelmi szerződésekről sem lehetett szó köztük, mert az már rég el van intézve, és így terjedt el az a hír, hogy Homburgban az orosz-japán háborúban való békeközvetítésről tanácskoztak. Ezzel szemben félhivatalos berlini helyről azt jelentik, hogy ez a hír, amint ez az első szempillantásra látható, izléstelen kitaláció. Aki, így szól a félhivatalos közvélemény, Németországnak vagy Olaszországnak, avagy mind a két hatalomnak közösen ilyen kéretlen szerepet imputál, csak azt bizonyítja, hogy a tekintetbe jövő körülményekről halvány sejtése sincs. Orosz hangok is voltak már a béke érdekében hallhatók. Azonban tekintettel az orosz és japán kormányok ismert felfogására, bizonyos, hogy az ilyen hangok különösen a hadviselő hatalmak mértékadó köreiben nem találnak hathatós visszhangra. Az bizonyos, hogy később érvényesülni fog e körökben is a békekötés szükségessége, de akkor feltehető, hogy a béke Oroszország és Japán között való közvetlen megértés útján jó létre, nem pedig közvetítő külföldi hatalom útján.

Homburg vor der Höhe, szept. 28.

Giolitti miniszterelnök ma elutazott Homburgból és visszatért Raconigibe. Ma délelőtt újabb hosszabb tanácskozás volt a két miniszter között.

Róma, szeptember 28.

Félhivatalos körökben nagyon valószínűnek tartják, hogy Homburgban szóba fog kerülni az a kérdés, mint lehetne Orosz-

dik rajta is a megrendszabályozás, hogy így szabad meg úgy szabad meg mit nem szabad, mint ahogy már az állam mindent megrendszabályoz. Eddig szabadon telegrafálhattak a levegőn keresztül bárki, ha volt Marconi-készülék, és kezdtük magunkat beleélni, hogy a dróttalan táviró emancipál bennünket az állami drótoktól és így egyéni szabadságunk röpke indulatai hangoltak minket kedvezően a dróttalanság iránt. A szabadság azonban gyermekálma volt a szikratelegrafának, amiből most csufos valóságra ébred. Ugyanis Angliában, ahol a rendet legelőször fogják fölötté szabályozni, a most készülő törvény egyenesen rendőri felügyelet alá helyezi. Ugyazólván kénytelenek is vele, hogy a kis gonoszal így bánjanak el. Forma szerint megengedik ugyan ennek is, annak is, hogy „koncessziót” kérjen drót nélkül való telegrafálásra, amit az állam a főpostamester javaslatára megad vagy nem. A dolognak a nehezebb része azonban az, hogy hát amikor nem kérnek koncessziót és az ördög se tudhatja, hogy honnan és hova röpök a levegőben egy telegram. Mert hiszen akárhol úgy berendezhet valaki dróttalan állomásokat, hogy senki se tudja. Szobából valami villámhárítótéle és villámhárítótéle a szobába a legtitkosabb táviratozás folyhatik. Különösen háború idejében elképzelhető! A kémkedésnek épp a dróttalan táviró a legbámulatosabb eszköze. Éppen ezért súlyos rendőri őrzet dolga lesz, hogy sehol ellenőrizetlen dróttalan táviró-állomást ne csináljanak.

országnak becsületes békét kötnie. Az iniciatívát csak Németország vagy Olaszország adhatja meg, mert Franciaország az Oroszországgal való szerződés miatt, Angolország pedig a Japánnal való viszonya miatt nem kezdeményezheti a béketárgyalásokat.

Az orosz-japán háború.

Budapest, szeptember 28.

A külföldi sajtó egy részében Grippenberg tábornoknak a második manduriai hadsereg parancsnokává történt kinevezését annak jelölve tekintik, hogy a cár nincs megelégedve Kuropatkin eddigi hadviselésével. Eltekintve attól, hogy a cár csak nemrég rendkívül hízogó hangu táviratban fejezte ki elismerését a hátráló hadvezérnek, nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy őt hadtestnél nagyobb sereg egységes vezetése szinte lehetetlen. Aki mégis helytelennek találják az orosz hadvezetés kettéosztását, elfelejtik, hogy őt hadtest körülbelül maximuma azoknak a csapatoknak, amelyeknek csatasora az ütközetben egy helyről áttekinthető és amelyeknek lovasisták által onnan parancsok osztogathatók. Ami ezt a maximumot túlhaladja, bizonyos tekintetben kívül esik a hadvezér természetes parancsoló-szféráján akkor is, amidőn a sereg tényleg csatába ereszkedett, és menetelés közben is, mert harcászati vonala legfeljebb 50—60 kilométer széles lehet, az huszonnégy óra alatt az összes csapatok egyesítésére van szükség. Nem jelenthet tehát bizalmatlanságot Kuropatkin ellen, hogy még egy orosz hadsereget állítottak föl és annak vezéréül más tábornokot neveztek ki, egyszerűen a szükség követelménye volt az, amely annál sürgősebb, mennél nagyobb sereg érkezik a baretérre.

A mai táviratok közt nagyon érdekes egy londoni lap megkésített távirata, amelyet Kuroki főhadiszállásán sokáig visszatartott a cenzura. A harctéri tudósító nagy elismeréssel szól Kuropatkinnak Liaojangból történt visszavonulásáról és azt mondja, hogy Oyamánál merészebb és több segítőforrással rendelkező hadvezér még Liaojangtól tizenöt mérföldnyire is döntő vereséget okozhatott volna az oroszoknak, de a japán főhadvezér saját összeköttetései miatt aggódott és haderőit ezeknek megoltalmazására koncentrált. Az erődítésekre vetette magát, amelyeknek kizárólag az volt a céljuk, hogy őt feltartóztassák; Kuroki hadseregeit e miatt másfél hadosztályra szállította le és gyenge demonstrációt intézett a vasut ellen. A tudósító szerint a japánok helyzete sokkal kedvezőbb, mint némely újság híreszteli. Teljesen el vannak készülve, hogy egészen Mukdenig vagy Karbinig előrenyomuljanak. Önbizalmuk egy cseppet sem rendült meg. Mukden egyáltalában nincsen megerősítve és Tienling sem tudna a japánok támadásának ellentállani.

Port-Arthur ostroma.

London, szeptember 28.

Port-Arthur körül még mindig szakadatlanul folyik a szeptember 19-én megkezdődött harc s mind a két félnek már igen nagy a vesztesége. Egy orosz asszony, aki Port-Arthurból Csifuba érkezett, azt beszéli, hogy a borzasztó bombázás, amely most végbemegy, rémületet hozott a városba, amelyre szakadatlanul gránát-zápor hull. Japán torpedó-hajók az orosz hajók megfigyelése végett Csifuba érkeztek. A Daily Chronicle tudósítója, akinek sikerült Port-Arthur közelébe jutni, azt táviratozza Niucsvangból, hogy a támadók kelet felől

folytonosan előbbre nyomulnak s éjjel-nappal bombázzák az orosz erődöket. Az éjjeli bombázásnak az a célja, hogy az ostromlottakat megakadályozzák abban, hogy a nappal elpusztított védelmi műveket éjnek idején kiigazítsák. Az éjjelek most nagyon hidegek. A japánoknak sikerült a Kuropatkin-erőd elfoglalása után a vízvezeték elpusztítani, úgy hogy az oroszok most desztillált tengeri vizet kénytelen inni. Az oroszok az utóbbi napokban föltűnően takarékoskodtak hadiszertükkel és a japánok bombázására kevesebb energiával feleltek.

London, szeptember 28.

A tegnapi és a mai hírek egy része már Port-Arthur elestét jelenti, részben pedig megerősíti, hogy Port-Arthur meghódítása már csak igen rövid idő kérdése. Az orosz nagykövetségen azt mondják, hogy az utolsó napokban nem érkezett olyan jelentés, amelyből azt kellene következtetni, hogy Port-Arthur előtt a helyzetben döntő fordulat állott be.

London, szeptember 28.

Tegnap este hirtelen két japán torpedóromboló közeledett Port-Arthur kikötőjéhez, hajójeleket váltottak, aztán teljes gőzzel eltávoztak. Port-Arthurban nagy események készülnek. A vízvezeték a japánok elfoglalták. Az eleségkészletek elfogytak. A japánok ostromgyui folyton bombázzák a várost és a kikötőt. Stössel tábornok azt válaszolta annak a japán tisztnek, aki a vár feladására szólította fel, hogy ha Nogi tábornok megint küld hozzá ilyen felszólítást, akkor a japán tisztet agyonlöveti.

Páris, szeptember 28.

Pétervárról táviratozzák: Alexejev a cárhoz intézett táviratában megerősíti, hogy a nagy francia ágyuk Port-Arthurban hasznavehetetlenné váltak.

Orosz cáfolgatás.

Pétervár, szeptember 28.

A Brseviya Vjedomostinak táviratozza csfui tudósítója:

Nem szabad hitelt adni a Port-Arthurra vonatkozó japán vagy japán adatokon alapuló közléseknek. Ezeknek céljuk az országban hatást kelteni, hogy az új japán belső kölcsön sikerült, melynek számára csak bajosan tudnak jegyzéseket szerezni, biztosítsák. Valósággal az utolsó héten nem lehetséges Port-Arthurból megbízható híreket kapni. Az erősség teljesen körül van zárva. A japánok arra számítanak, hogy az orosz hajóhad Port-Arthurból kiindul, és ezért feltartóztatják Port-Arthur körül az összes dzunkákat és egyéb hajókat. A japánok Dalnyban újabb segítő csapatokat raknak partra, melyek főképpen formozói harcias bennszülötkekből állanak. A bennszülött khinai lakosság sokat szenved a katonaság vadságától és kegyetlenségétől.

Nagy csata előtt.

London, szeptember 28.

Valamennyi jelentés megegyezik abban, hogy a japánok Mukden felé előrenyomulnak és hogy nagyon fontos dolgok vannak készülöben. A Daily Telegraphnek jelentése szerint Kuropatkin Mukdenben ellentállásra készül s már eddig is nagy földműveket épített. A Hun folyó északi partján 264 ágyúja van és folytonosan erősítéseket kap Karbinból. Mukdenből jelentik, hogy az orosz lovas előőrsek megállapították, hogy a vasutól nyugotra a japán csapatok nagyszabású mozdulatokat visznek végbe, amiből azt következtetik, hogy a japánok nemsokára támadni fognak.

Pétervár, szeptember 28.

(Hivatalos.) Kuropatkin tábornok a következő táviratot intézte a cárhoz 27-iki kelettel:

A japán előőrs-csapatok a vasutvonattól

keletre ugyanazon állást foglalták el, mint legutóbb. Közben kis csapatokban támadásokat intéznek, de elővédünk lovassága elől visszavonulnak. Szamszonov tábornok csapatától a japánok egy előőrs-csapatát elvett egy marha-csordát. Eközben a japánok részéről egy lovas katonai megsebesült. *Mighejev* kornet 26-ikán való éjjel támadást intézett a japánoknak Kuandi mellett lévő tábora, ahol nagy pánikot idézett elő. Egy kozák őrző 26-ikán törbicsalt egy ellenséges fél lovasszázadot, amely a kozákok hirtelen támadására fegyvertűzzel válaszolt, de később jelentékeny veszteséggel gyorsan visszavonult sok halott hátrahagyásával. A kozákok sok lovat ejtettek zsákmánnyul.

Az új hadvezér.

New-York, szeptember 28.

Az amerikai katonai szakörök Grippenbergnak a manduriai második sereg fővezérévé történt kinevezését arra magyarázzák, hogy *Alexejev* állása most erősebb, mint volt és ezzel a sikerével teljesen háttérbe szorította *Kuropatkin* a cárnál. Grippenberget kiváló és tapasztalt vezérnek tartják, de azt hiszik, hogy agykora miatt képtelen a ráruházott nagy feladat teljesítésére.

Miklós cár szemléje.

Pétervár, szeptember 28.

Miklós cár ma *Mihály Alexandrovics* nagyherceg kíséretében Odesszába és Tiraszopolba utazott, hogy megtekintse az Ázsiába utazó csapatokat.

Khinaiak az oroszok ellen.

London, szeptember 28.

Hanbinroa, *Hantumcsu* és *Fenglinko* kínai felkelővezérek Mukdentől északra hír szerint nem kevesebb, mint 90.000 emberrel állanak a Karbinba vezető uton, hogy az oroszok visszavonulását elvárják. A megkezdésén képtelen hírt a kínaiak nagy határozottsággal terjesztik.

Béke-hangok.

Bécs, szeptember 28.

A krakói *Csasnak* írják megbízható forrásból, hogy a cári udvarnál alaposan megváltozott a hangulat és annak nagyfontosságú következményei lesznek. Miklós cár most inkább, mint valaha, vágyódik a békére; az a szándék, hogy Oroszország Tokióban fogja a békét diktálni, eltűnt s mihelyt Oroszország becsülettel megkötheti a békét, hajlandó rá s erre megjön a kedvező alkalom az oroszok első nagyobb győzelme után.

Orosz megrendelések.

Páris, szeptember 28.

A *Tempsnek* jelentik Boulogneból, hogy az orosz kormány a földközi-tengeri hajógyárban 11 legújabb típusu torpedóúzózt rendelt. A torpedóúzóznak 15 hónap alatt kell elkészülniök. Azonkívül Oroszország legközelebb négy Bajantípusú cirkáló iránt fog tárgyalásokba bocsátkozni.

Japán kölcsön.

Tokio, szeptember 28.

(*Reuter*.) A kormány elhatározta, hogy 30 millió jen belföldi kölcsönt vesz fel. A kibocsátási árfolyamot 92 jeben állapították meg.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Szeptember 30-án új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

HIREK

Budapest, szeptember 28.

— **Személyi hír.** *Bilinszky* Leo az osztrák-magyar bank kormányzója ma Budapestre érkezett és elnöklelte alatt holnap a bank főtanácsa ülést tart.

— **Gróf Lónyay Elemér utazása.** *Grácból* táviratozza tudósítónk, hogy gróf *Lónyay* Elemér ma Grácba érkezett beteg testvéreinek goáltatására, aki a graefenbergi gyógyintézetben fekszik. A gróf holnap visszautazik Bécsbe. *Lónyayné* ma akart utazni Prgába, hogy leányát meglátogassa, de hurutos baja miatt a látogatást akkora halasztotta, ha majd visszatért *Salso-Maggiore*ből.

— **A beteg szász királyról.** *Drezdából* táviratozzák: A szász király a ma délben kiadott orvosi jelentés szerint a tegnapi napot és a mult éjjelt aránylag elég jól töltötte. Kora reggel lélekzési zavarokkal küzdött, ami kényszerítette ágya elhagyására. Táplálkozása és ereje sok kívánni valót hagy hátra.

— **Mária Terézia főhercegnő új birtoka.** *Mária Terézia* főhercegnosony udvarmesterével együtt a mult héten megnézte a gróf *Lamberg*-féle vadászterületet és birtokot Grác közelében s aztán megvásárolta.

— **Berzeviczy Kolozsvárot.** *Kolozsvárról* jelentik: *Berzeviczy* Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter ma délelőtt megsemmelzte a Ferenc-rendieknek most restaurálás alatt lévő zárdáját. A klastrom előcsarnokában *Sántha* Angelus házfőnök vezetésével a szerzetesek fogadták. *Sántha* házfőnök üdvözlétre a miniszter kijelentette, hogy kötelességének tartja odahatni, hogy e becses építészeti emlékeink eredeti alakjában visszaállítva a jövőnk számára biztosítsák. Ezután a restaurálást vezető *Möller* építész üdvözölte a minisztert és kalauzolta a régi épületben, melynek kivált a refektórium a legszebb gótikus emlékeink közé tartozik és remekül van helyreállítva. A miniszter elragadtatással nyilatkozott a XV. századbeli építészeti emlék szépségéről és bejárván az egész épületet, innen *Mátyás* király szülőházába ment, ahol az Erdélyi Kárpát-Egyesület néprajzi muzeumát szemlélte meg. Ott báró *Feilitzsch* Artur fogadta a minisztert, aki kijelentette, hogy lelkében tele kegyeletes érzéssel jött ide örül, hogy a nevezetes házban ily becses honismereti muzeum van elhelyezve. Ezután báró *Feilitzsch* vezetésével nagy érdeklődéssel tekintette meg a néprajzi muzeumot, melyen belül *Szadetzky* Lajos é alkalomból rögtönzött szövegkiállítást rendezett. A miniszter onnan az egyetemi intézetek látogatását folytatva, megtekintette többek közt az építendő egyetemi könyvtár számára vásárolt új telket. Délután is különböző egyetemi intézeteket látogatott meg a miniszter. Az új egyetemi klinikákon dr. *Engel* Gábor egyetemi tanár, igazgatónak a klinikában tapasztalt gazdasági berendezés és tisztaságért teljes elismerését fejezte ki. Este a miniszter tiszteletére banket volt.

— **Lotz Károly állapota.** A nagybeteg *Lotz* Károly állapotában ma délig nem állott be javulás. A beteg művészt kezelő tanárok ma délután újra konziliumot tartottak.

— **André.** Mintha sötét végzet ülne ezen a néven, amelynek viselője a tudomány martirjaként halt meg valahol az éjszakai sarkkör sivar és elhagyott vidékein. A bátor felfedező elkezerte a stockholmi léghajóársulat *André*nek keresztelte el legújabb léghajóját és ugyanarra a mintára készítette, mint amelyen a hős sarkutazó vakmerő utjára indult. Ezt a léghajót most ügylátszik, szintén katasztrófa érte. *Stockholmból* táviratozzák, hogy tegnap délután három utas szállott föl rajta és azóta nyomuk veszett. *Éjszaka* rettenetes vihar volt és félnék, hogy a *Botni*-tengerből fölött az *André* kegyeletére épült léghajó utasaival együtt a tenger martaléka lett.

— **Könyvtárlátogatás.** A Magyar Nemzeti Múzeum Széchényi-könyvtárának olvasóterme október 3-ától kezdve hétköznaponként délelőtt 9 órától délután 4 óráig lesz nyitva a közönség számára. Szombaton az olvasótermet délután 1 órakor zárják.

— **Galambok.** Nagy becsületük van a velencei Szt-Márk-tér galambjainak a globetrotterek szemében. Az utazók kiskatéjában, a Baedekerben, mint Velence egyik nevezetessége szerepel a szt-márk-téri galambserég. Pedig éppenséggel nem minélnek valami csodás dolgot, csak éppen reggelenként odaszállnak a térre, felrepülnek olykor egy-egy kiszögellő falra és nyugodtan sütkéreznek a tündöklő napfényben, közben pedig felszedik a zsemlyemorzszákat, melyeket a buzgó idegenek vetnek oda nekik. Mert a Velencében megforduló idegeneknek a divat ereje kötelelességgé teszi, hogy egy és más nevezetességek megtekintése közben valahogyan el ne mulasszák megetetni a szt-márk-téri galambokat. Kedves és bájos dolog ez, — no meg hasznos is. Van benne poézis és az élet kevés kinálkozó poézisét mindenek megértik. A galambok híre pedig szétterjed a világban és magával viszi a lagunák városának híreit is. A Velencét megjárt idegenek közül ugyancsak kevés vetődik ide mihozzánk. De az a kevés bizonyára nagy lelki gyönyörűséggel nézgeti a Ferenciek-temploma előtt tipegő galambokat. Öntudatos nyugalommal sétálgatnak a járóelők között, csöppet sem ijedősek és nem rebbennek széjjel, ha közvetlen közelükben megy is el valaki. Szóval jónevelésűek, mintha csak Velencéből plántálták volna át őket hozzánk. Egységes a táboruk és nyilván van közöttük egy puhatollú vezér, aki iránt tiszteletet éreznek és akinek engedelmességek és követik, amerre vezeti őket. Megszokott, kedves helyük lehet a Ferenciek-téren, mert ugyancsak otthonosan tipegnek az aszfaltján. Galambjaink hát nekünk is volnának. Csak azt kellene dívatba hozni, hogy a déli korzó elegáns urnói egy-egy zsemlye picike morzsáit hintsék a galambok közé. Talán dívatba jönnének ők is, mint velencei testvéreik.

— **Rákóczi-szüret Tokajban.** Az idegenforgalmi vállalat igen szép terv megvalósításán fáradozik, amely érdemes arra, hogy az egész országban méltányoltassék és hazánk határain kívül is visszhangra találjon. Évről-évre az ország más és más vidékén nagyméretű szüreti mulatság rendezteték és pedig mindenkor az illető vidék történelmének megfelelő háttérű látványossággal kapcsolatban. Az első ilyen szüret október 28-ikán lesz Tokajban, amelynek megvalósításához sikerült a földművelésügyi minisztériumon kívül az illetékes gazdasági, szőlészeti és borászati egyesületek közreműködését is megnyerni. A budapesti előmunkálatokkal párhuzamosan serényen folynak az előkészületek Tokaj városában is, ahol *Bernáth* Béla országgyűlési képviselő és dr. *Krócz* László szőlőbirtokos elnöklelte alatt helyi rendező-bizottság alakult.

A *Rákóczi-szüret* tárgyában előtervezetlet volt ma a földművelésügyi minisztériumban, amelynél a szüretet rendező vállalat kiküldöttjén kívül részt vettek a földművelési minisztérium részéről *Dobokay* miniszteri tanácsos és dr. *Lónyay* Ferenc osztálytanácsos, míg Tokaj városából *Bernáth* Béla országgyűlési képviselő és *Kajnák* Géza városi főbíró vezetésével egy nyolc tagú küldöttség. Az érdekelte szőlőgazdák kívánságait dr. *Engel* Jakab megyebizottsági tag és *Vajda* Dezso szőlőszüret vezetője, amelynek alapján elhatározták, hogy a *Rákóczi-szüret* célja az, hogy a Hegyalja nektárának régi jó hírneve helyreállíttassék és bebizonyíttassék, hogy a rendszeres termelés és kezelés folytán a hegyaljai bor ma is oly jó, mint régebben volt. A szüreti mulatsággal nemzetközi borvásár is kapcsolható egybe, amelynek sikere érdekében az érdekelte borkereskedők és vendéglősök abban az irányban fáradoznak, hogy a külföldi szálló- és vendéglőtulajdonosok előjetele biztosítva legyen. A szüreti mulatság végleges programját a jövő héten fogják megállapítani, amikor írók és művészek fogják kiegészíteni a rendező-bizottságot. Az előtervezetlet után a tokaji küldöttség *Bernáth* Béla országgyűlési képviselő vezetésével ellátogattak az idegenforgalmi vállalathoz, hogy kifejezzék köszönetüket fáradozásáért. A szüreti mulatság és látványosság anyagi része már biztosítva van, amennyiben a költségeket Tokaj városán és az érdekelte szőlőgazdákon kívül az idegenforgalmi vállalat fedezi, a résztvevők pedig csak a mérsékelt áru vasúti jegyeket fogják megfizetni.

— **A copf.** A copf, ha még olyan hosszú is különben, egyszer csak mégis elfogy. Ime, a leghosszabb és legkonzervatívabb copf, a kínai copf is fogyni kezd s az orosz lapok máris tele kürtölik a világot, hogy kínában a copf-viseleti kényszer felfüggesztették. Az angol lapok korai örömmel mondják az orosz örömet s mitsem tudnak olyan rendeletről, amely a copf-viselet kötelezettsége alól fölmentené a kínai polgárokat. Hanem azért nem merőben légből kapott az orosz újságok híre sem, mert annyi igaz a dologból, hogy kínában egyre-másra érkeznek kérvények az udvarhoz, amelyekben bizonyos osztályok számára mentességet kérnek a copf-viselet alól. Első sorban a hadsereg számára kéri ezt az engedélyt s a kérést meg avval indokolják, hogy a katonaság nem tud elég fürgén mozogni a copfja miatt. A kormány ebben a dologban véleményadásra szólítja föl az alkirályokat és a tartományi kormányokat. A dologban tehát csak akkora várható döntés, amikor a megkérdetett véleménye már Pekingbe érkezett. Ismerve a kínai copfot, ez a döntés jó darab ideig nem fog még bekövetkezni.

— **Az interparlamentáris konferencia.** St.-Louisból jelentik: A konferencia tanácskozássainak második napján ismét **Barthold Rezső** (Egyesült-Államok) elnököt, **Hepburn W. M. P.** (Egyesült-Államok) tartott előadást a magántulajdon védelméről a tengeri háború esetén és a következő javaslatot ajánlotta elfogadásra:

Mondja ki az interparlamentáris konferencia, miszerint óhajtanának tartja, hogy tagjai törvényhozó testületükben nyervek meg a kormányokat egy konferencia eszméjének, amely a tengeri háború esetén a magántulajdon sérthetőségére vonatkozó nemzetközi jogelveket megállapítsa.

Az előterjesztett indítványhoz gróf Apponyi Albert nagy tetszéssel fogadott hosszabb beszédben fejtegette a kérdés nagy fontosságát s a határozat megszövegezésére nézve terjesztett elő módosításokat. Az interparlamentáris konferencia a határozatot gróf Apponyi szövegezésében fogadta el. Aztán Gobat M. svájci képviselő az interparlamentáris egyesület tevékenységének fokozására alkalmas eszközökről és módokról értekezett. A kérdéshez a magyar csoport részéről Apponyin kívül gróf Bethlen István és György Endre szólottak. Az eszmecsere eredményeként kimondta az interparlamentáris konferencia, hogy a nemzetközi egyesület tevékenységének megerősítése céljából a következőket tartja szükségesnek:

1. Az egyes nemzetek interparlamentáris csoportjainak erős szervezettek legyenek, különösen nemzetközi kérdésekkel foglalkozzanak és saját parlamentjeik előkészítő és befejező tevékenysége tekintetében párhuzamosan járjanak el. 2. Az interparlamentáris csoportok tagjai a tervbe vett akciókat illetőleg szolidaritás legyenek. 3. Az interparlamentáris iroda jogi személy alakját vegye fel. 4. Utasítatik az interparlamentáris tanács az utóbbi határozatnak lehetőleg rövid időn belül való foganatosítására és az esetleg szükséges javaslatoknak a legközelebbi konferencia elé való terjesztésére.

A konferencia azzal végezte tanácskozásait, hogy a legközelebbi összejövetel helyéül **Brüsszelt** választotta.

— **Halálozás.** **Brestlyánszky** János áldozópap, a Szent István-kórház lelkészét tegnap délután 3 órakor temették el. A temetési szertartást **Kanovits** címzetes püspök végezte nagy papi segédlettel.

Gajzágó Albert földbirtokos életének 37-ik évében Tordán elhunyt.

Bánó József, az angalföldi elemi- és iparostanonc-iskola igazgatója e hó 26-ikán hosszas szenvedés után meghalt.

Székesfehérvárról jelentik, hogy **Alagi** Dezső cisztercita tanár 64 éves korában meghalt. Alagi több mint negyven évig működött a tanári pályán s életének javarésztét **Székesfehérvárról** töltötte el. A városi közigyegek intézésében is része volt s évek hosszú során át elnöke volt a városi iskolásközösnek is.

Nagy részét mellett temették szerdán délelőtt **Aszódon** **Moravcsik** Mihály ágostai evangélikus esperest, aszódi lelkész. A gyászszertartásra előkelő közönség jelent meg. **Szeberényi** Károly esperes, **Miklóssy** és **Mayer** ágostai evangélikus lelkészek mondtak gyászbeszédet.

— **Luther-Társaság.** A Luther Irodalmi Társaság ma tartotta **Komáromban** évi közgyűlését. A város lobogódiszt öltött. **Zsilinszky** Mihály államtitkár, báró **Radvánszky** Bélát, **Baltik**, **Zelenka** és **Gyurátz** püspököket a pályaudvarnál báró **Solymosy** Ödön üdvözölte, mire a város nevében **Domány** János polgármester és az evangélikus református egyház részéről **Konkoly-Thege** Béla intézett üdvözlő szavakat az érkezőkhöz. A vendégek hosszú kocsisorban a lelkészlakba hajtottak, ahol az Oltár-Egyesület hölgyei dejeuner adtak. **Zsilinszky** államtitkár ezután megtekintette a várost, délután pedig közélet volt a Dalárda-Egyesület helyiségeiben. Az Irodalmi Társaság ülése délután 4 órakor kezdődött, amelyet **Zsilinszky** államtitkár nyitott meg.

Beszédét azzal kezdi, hogy minél inkább érezzük a társaság fontos és egyházi életünkre messze kiható hivatását, annál inkább látjuk, hogy még magyar egyházunk híveinek szívét is mily nehezen hatja át az az eszme, amelynek szolgálatába szegődünk. Ha mi — ugymond — nem igyekeznénk ezt a közönyt megszüntetni, akkor fáradozásunk meddők maradnak. Menyire más állapotok vannak a külföldi protestáns államban, ahol nem ezer, hanem 100.000 tagot számláló és hasonló célú egyesületek állanak fenn. Ott ha valaki egy új gondolattal lép fel, tömeges pártfogókra talál, akik ide-odahívják felolvasások tartására. Dícsérettel emlékezzünk meg **Győri** Ilona felolvasásáról, hangsúlyozza, hogy főképpen a néppel kell törődni, le kell a néphez és szívéhez szállani, ez pedig legkönnyebben olesó és jó irodalmi munkák terjesztésével lehet elérni. Sajnos, az érdeklődés a társaság működése iránt oly laza, hogy például Luther műveinek első kötetét csak most 400 év múlva sikerült magyar nyelven kiadni. Egyházunk egységének nemcsak megővését, de erősítését is gondoskodunk szent kötelességünk. Ennek folytonos szem előtt tartása reményében a közgyűlést megnyitja.

Nagy vitát keltett, hogy hivatalos közönyt vagy a népet való olesó lapot adjon-e ki a társaság. **Zelenka** Pál püspök a néplap mellett érvelt és a közgyűlés a lapterv kidolgozására utasította az irodalmi bizottságot. Este 7 órakor a templomban Luther-ünnepet volt, holnap a Magyar Homi Gyám-Intézet közgyűlést tart.

— **Kitchener — disznókereskedő.** Nálunk a nagy emberekről az irigység és a féltékenység ki szokott találni ifjúkori ezüstkanál-históriákat, vagy rosszabb esetben holmi felekezeti zavarokat a születés körül. A britek földjén, úgy látjuk, más a divat. Az afrikai csaták babérral övezett hadvezéréről, **Kitchener** lordról rossz-akarói kisütötték, hogy ezelőtt sertéskereskedő volt és hadvezéri sikereit is nem annyira katonai, mint inkább üzletvezetői képességének köszönheti. A lord atyja a **Kerry** grófságban sertésenyésztéssel foglalkozott. Az állatokat a későbbi hadvezér vitte eladásra az öccsével. Érdékünkben állott, hogy jó vásárt csináljanak, mert reggeli nélkül eresztették el őket hazulról és ha rossz üzletet csináltak, hazajövet sem kaptak enni. Így töltötte tanulóéveit **Kitchener** lord a **Kerry** grófság és a kőbányai aranyifjúság örök példányképeül.

— **A praktikus japánok.** Egy orosz író rendkívül érdekes cikket küldt a japánokról. Négy évet töltött a virágzó eseresznye-fák és pajkos gésák birodalmában. Szerinte a japánok mindent praktikus szempontból fognak fel. Az idegenekhez nem azért vonzódnak, mert szeretik őket, hanem mert hasznos dolgokat el akarják tőlük tanulni. Régebben a hadseregüket francia mintára akarták szervezni, de a német-francia háború után, hogy a németek a franciákat megverték, már erős kritikával fogadták a francia újításokat. Azóta a hadsereg nevelésében erős szerepet visz a német „drill” és a porosz minta. Az iskoláknál csak az egyetemen és a felsőbb iskolák vannak modern módon berendezve. A népiskolákban még mindig a régi nevelési rendszert divatos. A kis fiúk együtt járnak a lányokkal. A gyermekeket nem verik, hanem egészen más fegyelmi eszközt használnak ellenük. A rossz tanuló a társai a tanító intésére kórusban kinevetik, ami egy érző japán gyermeklélekre jobban hat, mint a legsúlyosabb testi büntetés. Szépen emlékezik meg az orosz író a japán asszonyokról is. Előzékenyek és kedvesek, nyoma sincs náluk a rossz kedvnek és a migrétnem ismerik. Habár

a nők joga koránt sincsen még egy különválasztva, mint az európai asszonyoké, már nagy küzdelmek folynak a nők egyenjogúsításáért és csak rövid idő kérdése, hogy a többnejűséget végképp meg fogják szüntetni.

— **A kóklerek.** Végre kiderült, hogy minden japán siker, előnyomulás, fényes taktika, kitartás és elszántság: szélhámos-ság. Szemfényvesztés és semmi egyéb. Ezt mondja közvetlen tapasztalásai alapján, komoly hangon a **Novoje Vremje** haditudósítója. Mit törődik derek kollegánk azzal, hogy ez ítéletével rácafol a minden oroszok cárijának nyilatkozatára, a kegyes fejedelmi elismerésre, amely csak a minap méltatta az ellenség lovagias dícséretével a „japánok kitűnő harci készségét.” A haditudósító másképp vélekedik. Es örömtől mámorosnak még a betűk is, amelyek az oroszoknak hírt adják, mit tapasztalt a haretéren a **Novoje Vremje** hűségese munkatársa, irván a japánokról ezeket:

Neveléses dolog tulajdonképpen a japán sereget az orosz haderóval összehasonlítani. Egyik oldalon hatalmas, edzett, orosz hősök, évszázados harci dícsőségen okultak, páncéljuk az ellenség vértől rozsdásodott. Velük szemben valami emberekhez hasonlatos, hirtelenében kitanított alakok, ügyeskedő kóklerek, akik veszedelmesen hasonlítanak a **cirkuszklónokhoz**. Sikereik állandóságában senki sem bizik... A japánok sikere az emberre a **szélhámos-ság** hatásával van. Kudarcuk mindjában közeledik...

Mint impressio kétségkívül érdekes ez a káromkodás. Nagy kérdés azonban, hogy az orosz egyoldalúságtól megihletett jóslás beválik-e és csakugyan közeledik-e a kudarc napja. Annyi bizonyos, hogy a börszék hangulata nem fedi az orosz újságíró véleményét, a tőzsdék még mindig hisznek a japánok kitartásában.

— **A Lunyevica-testvérek.** A meggyilkolt **Draga** királynő nővéreiről szomorú hírek érkeznek. Londonban nagyon szűkös viszonyok között élnek. Nyomoruk már oda juttatta őket, hogy ereklyéik eladása által akarnak pénzhez jutni. A kőnyavetyére szánt tárgyak között van egy csodaszép smaragd-karkötő, amelyet Miklós cár adott nászajándéknak **Dragának**, egy értékes historiai jelmez, nagy gyémánt- és ugyanolyan gyöngy-collier, mely utóbbit **Sándor király** adta ajándéknak házassága alkalmából; azután **Draga királynénak** egy portrajta, amelyet **Boucovatz**, a híres festő készített s végül a yacht, amelyet **Belgrád város** ajándékozott **Draga királynénak** eljegyzése alkalmából.

— **Házasságok.** **Tanczer** Miksa október 4-én esküszik örök hűségét a dohány-utcai izraelita templomban **Kovács** Mici kisasszonynak, **Reinitz** Zsigmond leányának.

Kanitz Géza október 9-én tartja esküvőjét **Hirschler** Györgyike kisasszonnyal, özvegy **Hirschler** Henrikné leányával a dohány-utcai izraelita templomban.

— **Sikkasztó miniszteri tisztviselő.** **Bécsből** telefonálják lapunknak: **Drastik** Ferenc kultuszminiszteri szánatist, aki az osztrák művészeti és iparmúzeum műpariskolájának adminisztratív ügyeit vezette, 26.381 koronát sikkasztott és megszökött. Levelet hagyott hátra, amelyben bevallja sikkasztását. Az elszikkasztott pénz jórészt tandíj- és ösztöndíjalapok kamata. **Drastik** Ferenc a sikkasztott összeget löversenyen játszotta el s drága ruhákra költötte. Feleségével **Drastik** durván bánt s az asszony válópért indított ellene. A rendőrség körözőlevelet bocsátott ki **Drastik** ellen, de eddig semmi nyoma.

— **A megőrült katona rémtezte.** **Párisból** jelentik, hogy az Isère megye **Vienné** nevű városkájában a minap rettenetes dráma történt. A kaszárnyában egy káplár, akit valami hanyagságról szigorúan megdorgáltak, hirtelen megőrült s puskájával rálőtt a kapitányra. A golyó célt tévesztett, de a sorban álló katonák közül harmat megölt, egyet pedig súlyosan megsebesített. A gyilkos ezután menekülni akart, de mikor már csaknem utóérték, agyonlőtte magát.

— A kegyelet mint jótékonyág.

Valaki, aki a Remény álnév alá rejtőzködött, ma röpiratot küldött hozzánk, amelyben propagandát csinál egy eredeti és okos tervnek. A röpiratban arról van szó, hogy az ember mennyi gondot és mennyi költséget szerez a halálával azoknak, akiket itt hagy. Az utcákon mindennap végigvonul egy pár cifrán szomorú menet. Érekporsó, hat fogatu gyászokcsi, koszorúk, fáklavivők, hintók, zene... megannyi hirnőke a család gyászának és — költségeinek. A modern ember halála és utolsó útja valóságos diadalmenet lett, elvesztette azt a bánatos jellegét, amelylyel egykor birt. Hiu pompává fejlődött az, aminek szomorúságnál és bánatnál egyébnek nem szabad lennie. És ha még csak a temetés jellegéből vette volna el a modern szokás azt, ami fontos. A halottnak mindegy volna s ha tudna, kacagna azon a hiuságon, amelyet vele elkövetnek a kegyelet leple alatt. De a temetés nagy és sokszor aggasztó gazdasági gondokat szerez a hátramaradtoknak, akik stilszerűen és állásukhoz méltóan öltözködnek, élnek és temetnek. A röpirat szerzője fölismerete azt a fonákságot, amely a temetések dolgában jelentkezik s úgy gondolta, hogy ha már fonákság, legyen belőle haszna az emberiségnek. Azt proponálja hát, hogy ezentul mindenki, aki már fölismerete a temetés cifraságainak költséges voltát és céltalanságát, intézkedjék, hogy az ő temetésén ne legyen nyoma sem az ilyen hiu és értéktelen pompának, hanem a költséget adják jótékony és emberbaráti célokra. A koszorúk megváltása már sok helyen divatban van. Váltsák hát meg az érekporsót, a négylovas hintót, a fáklavákat s a halotti zenét is. A halottnak mindegy, az élőknek pedig nagyobb kegyelet kél a szívükben az olyan halott iránt, aki egyszerű fakoporsóban akar visszatérni az anyaföldre, de az érekporsó árát odaadhatja a szegényeknek és nyomorgóknak.

— **Teherkönnyítés a katonaságnál.** Alapos reménye van gyalogságunk legénységének, hogy jövőre kisebb terhet kell cipelnie. A katonai intéző körök egy idő óta már erősen foglalkoznak ennek a kérdésnek a megoldásával. Nem könnyű kérdés ez manapság, amikor az újabbkori haremód és hadvezetés okvetlenül megkívánja, hogy a gyalogságot nagyobb tölténykészlettel lássák el, mint eddig. Amint hogy minden más hadseregben nagyobb is a munició, mint nálunk. Így például a német, orosz és francia katona 120, az olasz meg éppen 160 töltényt hord magánál, míg a mi katonáink csak százat. Mindenesetre az vált szükségessé, hogy a katonák terhe legalább olyan mértékben csökkentessék, hogy a kevésbé erősek is nagyobb munkaképességet fejthessenek ki. A kérdés megoldásán a hadügyi kormány is buzgógn fáradozik, és a tervezett változtatások a gyalog- és vadászcsapatok felszerelése körül, amelyek április óta kipróbálás alatt vannak, már eddig is nagy lépéssel haladtak elő. Nem tekintve azt, hogy a gyalogos legénység terhének megkönnyítésével lehetővé válik a lövő-készletnek 100 töltényről 120-ra való emelése, még így is 1 kilo 57 dekagrammal csökkenték a katonák terhe. De a hadvezetés még nagyobb könnyítésre törekszik és pedig könnyebb felszerelési cikkeket beszerzése által. Ez új konstrukcióju főszerelések az elmúlt két év alatt egyes oszlopoknál már kísérleteket is tettek és pedig teljes eredménnyel. Hogy cél-szerűségükről, tartós voltükről és főként tábori használhatóságükról tökéletes bizonyosságot szerezzenek, ezeket a kísérleteket, mint a *Pester Lloyd* jelenti, most a legnagyobb pontossággal, alaposággal és lelkiismeretességgel, nagyobb arányban végzik majd.

— **Egy szálloda titkából.** A VI. kerületi kapitányság három napi elzárásra és 800 korona pénzbüntetésre ítélte a Mignon-szálloda tulajdonosát és ennek feleségét, mert szállodájukban fiatal leányoknak büntényát rendeztek be, sőt egy 15 éves leányt, aki legjobban megfelelt hivatásának, arany órával ajándékoztak meg elismerésük jeléül.

— **Letartóztatott ügyvéd.** Temeskubinból jelentik, hogy a fehértemplomi ügyészesség letartóztatta dr. Abonyi Henrik ügyvédet. Az ügyvéd ellen számtalan följelentést tettek s többrendbeli büntett elkövetelésével vádolják. A letartóztatás egyik ügyfele kérelmére történt, akit százezer koronáig károsított meg. Dr. Abonyi mintegy tíz év óta lakott Temeskubinban s nagykiterdésű praxiszával közel kétszázezer korona vagyont szerzett. Nem a legjobb hírből állott, volt ellene fenytő eljárás is folyamatban okirathamítás miatt, de akkor felmentették. Abonyi Temeskubinban *Deszpinit's* birtokos ügyvédje volt, akinek ingatlanára az árverést elrendelték. Az árverésen a kincstár is érdekelve volt s Abonyi öt évig huza-halasztotta az árverést. Ebből az ügyből történt ellene a följelentés s a fehértemplomi törvényszék vizsgálóbírája s az ügyész ma Temeskubinba mentek s ott foganatosították a vizsgálatot, amelynek során aztán Abonyit letartóztatták s ma este bezárástolták a fehértemplomi törvényszék fogházába. Abonyi ellen *Deszpinit's* Áron és neje ügyvédi büntett, sikasztás és okirathamítás miatt tett följelentést. *Deszpinit's*ek ingatlanának elárvereztetésekor kérészalkolta Abonyi az ingatlant terhelő adósságok kifizetését, hogy ő magát kifizeti ezeket a terheket a hitelezőknak, a pénzt felvette, de felvette azokat a letéteket is, amelyek az ingatlant terhelő ezen követelések kifizetésére szolgáltak.

— **A biliárd.** A zöld posztóval bevont asztal, amely mellett éber szemekkel állt őrt a markőr, rossz lábon áll Franciaországban. Egy párisi jelentés szomoruan konstatálja, hogy a tekeasztalok száma a francia köztársaság területén ijesztő módon fogy. A nyolcvanas években százezer asztalon üzték gall földön a három golyó sportját, ma már alig van ott *hetvenezer* asztal. Sokat panaszkodnak erről a gyárosok is, és ha a csökkenés ilyen arányban tart tovább, mint a Verhovináról az utolsó bölény, úgy fog kiveszni az utolsó tekeasztal is. Ez azonban még a távol jövő zenéje. Az ifjuság még vigan hódol e sportnak, testedzés közben a kávéházak mérges levegőjét is élvezve egyuttal. És minden jóvendülés ellenére is népszerűségnek örvend még mindig az első iskola-kerülés és a sikertelen alapvizsgák legfőbb felidézője, — a biliárdasztal.

— **Szemléltető oktatás.** A szemléltető oktatásnak pompás formáját találták ki az amerikaiak. Newyorkból írják, hogy szeptember 15-én utnak indítják a Pennsylvania nevű hajót, amely nem más, mint egy uszó iskola. Az iskolának kétszázötven növendéke van, csupa amerikai tanuló, akik hónapokig tartó utra indulnak. Utközben rendes előadásokat tartanak számukra a hajó iskolájában s e mellett sorra látogatják azokat a helyeket, amelyekről tanítás közben hallanak. A Pennsylvania hajó október 7-én érkezik Lisszabonba, sorba meglátogatja az antwerpeni, londoni, havrei, lisszaboni, gibraltári kikötőket, majd a Földközi-tenger kikötőit, a nyugat-indiai szigeteket keresi föl s 1905 júniusában 19.000 mérföldnyi tengeri-ut után visszatér Amerikába. Az utazás és tanítás költsége egy évre hater ezer korona.

— **Meggyilkolta a bátyját.** *Déváról* távirják: *Kajanel* községben *Lázár* Ágoston ittas állapotban éjjel behatolt testvére házába és az öreg embereket löléssel fenyegette, majd az istállóba ment s az ott levő egyetlen tehenet le akarta szurni. Ekkor huga, bátyjának 15 éves leánya, elébe ugrott és egy baltával kettéhasította fejét. A leányt a csendőrség letartóztatta.

— **Szerelmi dráma egy szállodában.** A nagymező-utcai *Minta*-szállodában ma reggel szerelmi dráma történt; egy *Hajdu* István nevű újpesti pénzügyőr agyonlőtte a kedvesét, *Buday* Rózi pincérnőt, azután pedig önmagát. A fiatal pár tegnap este kért szobát a szállodában. Ma reggel fél kilenc tájban két lövés hallatszott ki a szobájukból. Rájuk törték az ajtót, de már mindkettő meg volt halva, úgy hogy a kihívott mentők nem segíthettek rajtuk. A rendőrség kiküldöttjei több levelet találtak az asztalon, amelyben elmondják, hogy közös elhatározással haltak meg, mert nem lehettek egymással. Holt-

testüket kivitték a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol fel fogják boncolni.

— **Tüntető szocialisták.** *Brünnből* jelentik, hogy a morva szocialisták ma a tartománygyűlés karzatán tüntetést rendeztek. Az ülés elején, amikor a sürgős indítványokat felolvasták, a karzaton *Hybesch* reichsrathi képviselő egy sereg szocialistával elkezdett kiabálni:

— Hát az általános választói jogot mikor tűzik már napirendre?

A szocialisták nyomtatványokat is dobáltak a terembe, amire gróf *Vetter* elnök felfüggesztette az ülést. Negyedóra mulva folytatni akarták a tárgyalást, de mivel a szocialisták még mindig lármáztak a karzaton, gróf *Vetter* azzal a kijelentéssel, hogy nem kíván erőszakos rendőri intézkedéseket, elnapolta az ülést.

— **A bárónő kalandja.** *Kassáról* jelentik, hogy a tegnap eltűnt *Bökk* Vera bárónő ma *Orlón* megkerült. A kassai rendőrség az összes rendőrhatalóságokat értesítette a bárónő eltűnéséről, az orlói közönségi előljáróság egyik tagja a vasúti állomáson felismerte a bárónőt, akinek felhívására aztán *Bökk* Vera az orlói közönség-házára ment, ahol őrizetbe vették. Távirati uton értesítették *Bökk* vezérkari ezredet, a bárónő mostohaapját, aki már hazavitte a leányt.

— **Rulett-bank a hajón.** *Zárából* jelentik, hogy a Piumből *Zárába* induló *Gödbüllö* nevű gőzhajón az egyik utas, *Schwarz* Vilmos aradi lakos rulett-bankot nyitott a hajó szalonjában. A bank nagy jövedelmet hajtott a bankárnak. Mikor a hajó *Zárába* ért, egy kifosztott utas följelentést tett *Schwarz* ellen, akit letartóztattak s átadták a büntető törvényszéknek.

— **Szerencsétlen kocsikázás.** *Szombat-helyről* távirtozzák: *Gosztonyi* Jenő a szegedi 5. honvédegyezred századosa sétakocsizást tett a nejevel. A lovak megbokrosodtak és a kocsit felfordították. *Gosztonyi* né az arcát zústa össze, *Gosztonyi* századosnak pedig a jobb lába törött el.

— **Öngyilkos írnek.** *Tördáról* írják: *Illyés* Antal tordai 18 éves telekkönyvi írnek szüleinek lakásáról hat héttel ezelőtt eltűnt. Az elrendelt körözésnek nem volt eredménye, míg most végre a tordai hasadékbán kecskepásztorok találtak meg *Illyésnek* teljesen feloszlassant indult hulláját. A hullá mellett egy forgópisztoly is feküdt, melylyel *Illyés* szívenlőtte magát.

— **Az osztályorsjáték huzása.** Az osztályorsjáték mai huzásán *tizezer koronát* nyert 10467 49989; *ötezer koronát* 66005 99783 18018 92798; *kétezer koronát* 88857 71264 27220 69624 76510 30176 65722 78703 96070 64799 50892 63127 3706 104866 29510 65820 77533 72076 105469 66081 8290 54750 23851 6425; *ezer koronát* 59547 23164 53426 101206 10395 16342 40625 51932 14248 67807 15859 1680 16155 31621 35235 82390 67065 18297 66013 7546 34352 74553 82580 70459 7922 39947 73468 42959 29347 82317 73018 37885 104518 91605 107471 83191 23954 85094 23526 453 19785 5340 40219 87439 95292; *ötszáz koronát* 632 3036 51271 98092 90981 18390 20485 12165 13170 39122 76394 70621 63368 108944 25466 61995 43384 9415 64648 43352 62474 5792 95608 52338 56096 37969 40465 67038 79134 63670 63737 54303 67522 108272 60979 13265 35523 104477 63611 55959 13848 42061 65564 106407 21978 81897 14318 70267 58281 74787 34499 1634 61194 87784 106296 77970 105989 68839 28355.

— **Kiss szerencsése nagy!** *Vásároljon* osztályorsjegyet *Kiss* Károly és *Tarsa* bankházánál, Erzsébet-körút 19. szám alatt.

— **A kecskeméti barackpáltnka.** Elhárítható igen sok esetben járvány, betegség stb., ha a háztartásban rendszeresen használják a kecskeméti barackpáltnkát, melyet az *Első Alföldi Cognagyár Részvénytársaság* készít *Kecskeméten*. Egy pohárka naponta az egészség fenntartását nagyon elősegíti. A kecskeméti barackpáltnka mindenütt kapható.

— **Rendőri hírek.** *Joanovics* Sándor számtanácsos özvegyének lakásából ismeretlen tettes ellopott egy női aranyórát hosszú láncsal, *Mária* tallérral és egy jeggyűrűt. A rendőrség keresi a tolvajt. — *A Percezel* Mór-utca 2. számú ház III. emeletén ma délelőtt a rosszul elszigetelt villamos vezeték következtében tűz keletkezett. A veszedelmet a tüzoltóság hamarosan elfojtotta. — *Az éjjel* *Lefkovic* Lipót ékszerész *Károly-körút* 4. számú üzletének kirakatát felfeszítették s abból 100 darab bel- és külföldi régi ezüstpénzeket 150 korona értékben ellopott. A tolvajokat keresik. — *Chrenko* Péter volt villamos kalauz tegnap a *József-utca* 72. számú

lakásán veszekedés közben hábaszurta a feleségét. A rendőrség a késelő férjet letartóztatta. — A rendőrség keresi *Novacek* Antónia cselédet, aki *Hafner* János kifiző feleségétől egy csomó ruhát és két gyűrűt kicsalt s azután megszökött.

(x) **Verseny-látosövek.** Zeiss, Busch és Goers-féle prizma-látosöveket gyári áron ajánl *Calderoni* és társa Váci-utca 1. szám.

Lujza hercegnő ügye.

— Vádak és cáfolatok. —

Budapest, szeptember 27.

Ujabb vádak és újabb cáfolatok zátonyai között halad Lujza hercegnő ügye a kibontakozás felé. Gróf *Lónyay* Elemérné, mint a bécsi *Zeit* „jó forrásból” értesül, föltétlenül megmarad amellett, hogy többször is meg akarta látogatni *Lindenhofban* testvérét, de szándékának megvalósításától mindannyiszor visszatartotta sógora, *Fülöp* herceg és Lujza hercegnő gondnoka, dr. *Feistmantel*. Alább sorra kerülnek azok a nyilatkozatok, amelyekkel a legfrissebb bevádolásokkal szemben dr. *Feistmantel* a bécsi lapokat elárasztotta. Különben a gondnoknak lehetetlen is volt hallgatnia a hercegnő legutóbbi kemény kritikájával szemben, amely abban a kívánságban csúcsosodott ki, hogy a küszöbön lévő fontos tárgyalásokra *más gondnok* lépjen dr. *Feistmantel* helyére, aki iránt leküzdhetetlen bizalmatlansággal viselkedik, úgy, hogy semmiképpen sem számít a gondnokság feloldására irányuló eljárásnál az ő pártatlanságára. A *Zeit* dr. *Bachrachnak* a *Fremdenblattban* kiadott kommunikéjére nézve, amely a királynak *Köburg* *Fülöp* herceg iránt való változatlan kegyéről szól, fenntartja eddigi állításait. A király az ismeretes audiencián meglehetősen erőlyesen cöndességet kért már ebben az ügyben, amelylyel nem akar többé foglalkozni, amelyet teljességgel elhárít magától, azt végsőképp átengedi a hercegnőre, hogy maga intézze el minél előbb. Azt a kommunikéit a királyi kegyről bizvást ki lehetett adni, mert cáfolat rá felsőbb helyről amugy is ki van zárva.

Lujza hercegnő felhatalmazta a *Neue Freie Presse* párisi levelezőjét annak a hírnek a megcáfolására, amely szerint memoárjait egy könyvkiadó cégnek adja át kiadás végett. E szerint a hercegnő *nem irt semmiféle emlékiratokat*, de nem is lett volna módjában ezt megtenni, mert *Pierson* intézetében nem állott rendelkezésére sem papiros, sem tinta és ha írni akart, akkor külön kellett papirosért könyörögnie és határozottan meg kellett mondania, hogy kinek és mit akar írni. Ha tehát azt mondta volna, hogy emlékiratokat akar írni, akkor bizonyára egy darabka papírost sem adott volna neki.

A békétárgyalások.

A két fél között folyó tárgyalások legsürgősebb pontja tudvalegőleg Lujza hercegnőnek a gondnokságtól való felszabadítása. Erre nézve *Bécsből* a következőket jelentük: A hercegnő elsteri menekülése után nyomban arról beszéltek, hogy a hercegnő elméleti állapotának megvizsgálása küszöbön van. Hiszen ez volt a menekülés főoka. A hercegnő maga is belátta, hogy csak törvényes uton érheti el célját. Mert ha az általa választott elmeorvosok egészségesnek mondják, a gondnokság alól való felmentéshez ez nem elég. A törvény szerint csak amaz orvosoknak a véleménye menthetné meg a gondnokságtól, akiket a bíróság erre a célra kirendel. Minden jel arra mutat, hogy a főudvarmestri hivatal nem fogja visszautasítani a gondnokság megszüntetésére vonatkozó kérvényt. Mindenesetre figyelembe veendő, hogy a legutolsó orvosi vizsgálat óta még nem mult el egy esztendő. 1903. szeptemberében *Wagner*, *Jolly*, *Weber* és *Mellis* pszichiáterek *Coswigban* vizsgálták meg a hercegnőt. Az, úgy látszik elhatározott dolog, hogy a főudvarmestri hivatal vegyes bizottságot fog kirendelni a hercegnő elméleti állapotának megvizsgálására. Ennek a bizottságnak tagjait a polgári bíróság fogja meghiteltetni s nem lehetetlen, hogy a bizottság összeállításánál a her-

cegnő ohajtásait is figyelembe fogják venni, aki bizonyára szívesen fogja látni, ha valamelyik francia elmeorvos, akivel az utóbbi időkben érintkezésbe lépett, a bizottságba meghívják. Az a kérdés, hol üljön össze ez a bizottság. Párisban-e vagy abban a városban, amelyet a két fél kijelöl, még nem bizonyos. A legközelebbi napokban ezt is el fogják dönteni. De ha a bizottságot már ki is rendelték, ezzel még csak egy része a dolognak jut elintézéshez.

Fontos szerepet játszik aztán a dolog pénzügyi oldala. A bizottság költségeit a hercegnő kell fizetnie. *Köburg* herceg mindaddig, míg a bizottság véleményt nem mond, kifizeti nejének a havi 6000 korona apanagét, a többi attól függ, vajjon a hercegnő ezután is *Mattachich* mellett marad-e, vagy sem. Ilyen körülmények között korai lenne a békétárgyalások befejezéséről beszélni, de nem lehetetlen, hogy a legközelebbi napokban létrejön az ideiglenes kiegyezés, melynek főpontjai: *a vegyes bizottság kiküldése és az apanagenak ideiglenes kifizetése addig az időpontig, amíg a hercegnő elméleti állapota határozott megvizsgálására vonatkozó jelentéssel a bizottság elkészül.*

Gróf Lónyayné és dr. Feistmantel.

Gróf Lónyaynéval való összeköttetéséről ezt mondta Lujza hercegnő gondnoka egy újságíró előtt:

— Néhány évvel ezelőtt kisebb ügyekben képviseltem gróf Lónyayné. Ámbár nem voltam a grófné jogtanácsosa, többször szolgáltam a grófi párnak tanácsosul. Nemesek, mint ügyvédnek, hanem mint Lujza hercegnő gondnokának is többször volt alkalmam a grófnéval beszélni. Valahányszor a grófné az utóbbi években Bécsbe jött, magához hivatott az Imperial-szállóba és Lujza hercegnő hogyléte felől kérdezősködött. Én pedig mindannyiszor kijelentettem, hogy a hercegnőt bátran meg lehet látogatni, sőt örül is rokonai látogatásának. Azt mondtam, hogy a hercegnő állapota olyan, hogy laikusok, akik csak néhány óra hosszat beszéltek vele, egészségesnek is tartják. Az ő betegsége: akaratgyöngöseség.

1903. július 7-én beszéltem a grófnéval az Imperial-szállóban. Attól kezdve ebben az ügyben nem érintkeztem vele. Akkor is azt mondtam, hogy Lujza hercegnő nagyon örülne, ha meglátogatná. Elbeszéltem neki, hogy a flandriai grófné látogatása után így szólt a hercegnő környezetéhez:

— Igazán szép, hogy a néném nem feledkezett meg rólam. Nagyon érdeklődik hozzátartozói sorsa iránt.

— Szegény asszony! — mondta gróf Lónyayné, valahányszor nővéréről beszélt.

A grófné azt is megemlítette, hogy legközelebb meglátogatja a hercegnőt. Arról sohasem beszéltem, hogy a hercegnő torkon ragadja a látogatóit, vagy hogy egyáltalában inzultálja őket. Két évvel ezelőtt titkárja utján nővére számára egy levelet küldött hozzám, én pedig fölbontatlanul juttattam a kezébe.

Határidő-dalok.

Meredith György, a világhírű angol novellairó a határidőre kötött házasság mellett nyilatkozott.

I.

Gitta, Gitta! szánj meg végül,
Édes Gitta, gyere vélem,
Édes Gitta, legyél az én
Édes, kicsi feleségem!

Édes Gitta! légy az enyém.
Ha tovább nem, februárig,
Hogy tovább is lesz-e kedved,
Februárban majd megvállik.

Hogyha nem lesz: isten neki,
Bíró elé megyek véled.
S mikorra te új férjet kapsz,
Én is kapok feleséget!

II.

Édes János, nem tehetem,
Bárhogy meghat lángolósod.

Ujjamon már tegnap óta
Jegygyűrű van, amint látod.

És e gyűrű, édes János,
Márciusig köt le éppen,
Márciusig lefoglalja
Hűségem és szenvedélyem!

Hanem ha vársz áprilisig,
— Hísz odáig mit se késünk —
Együtt halunk, együtt élünk,
Míg le nem jár szerződésünk!

III.

Jól van édes, itt a kezem,
Egy életem, egy halálom,
Áprilisban együtt járunk
A búbajos lagúnákon.

Ámde addig, ugy-e édes
Szabad kezet engedsz nekem
S nem bánod, ha áprilisig
Kató lesz a feleségem!

FŐVÁROS

(*) **A víz ára.** A székesfőváros közgyűlése még tavaly utasította a tanácsot, hogy dolgoztasson ki új vízdíj-szabályzatot és azzal kapcsolatban számoljon be a vízmű jövedelmezőségéről is, hogy megállapítsák, nem lehetne-e a vízdíjat, mely szerint egy köbméter víz 16 fillér — leszállítani. Az ügyosztály terjedelmes jelentést dolgozott ki, melyben a vízdíj leszállítása ellen foglal állást.

A főváros közgyűlése.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, szeptember 28.

A székesfőváros törvényhatósága ma délután *Márkus* József főpolgármester elnöklésével ülést tartott. A napirend előtt az elnök bejelenté, hogy *Heinrich* Alajos székesfővárosi bizottsági tag erről az állásáról megromgált egészségére való tekintettel lemondott. *Heinrich* Alajos helyébe a legtöbb szavazatot kapott virilista póttagot: *Ernyey* Gyulát hívják be.

Pollacsek Sándor az adóhátrálékok miatt lefoglalt ingóságok transferralása dolgában interpellált. *Rényi* Dező főjegyző előterjesztette *Városszonyi* Vilmosnak az élelmiszerek uszorszerű drágítása ellen irányuló indítványát, melyet a közgyűlés azzal a meghagyással adott át a tanácsnak, hogy erre vonatkozó javaslatát a legközelebbi gyűlésen terjeszse elő.

A napirendre térve, a közgyűlés elfogadta a kocsmákról, sörházakról és pálinkaméresekről szóló szabályrendelet-tervezetet.

Az elnök bejelentette az erzsébetvárosi plébános állásra történt szavazás eredményét. E szerint *Novák* István erzsébetvárosi helyettes-lelkészre 248 szavazatot adtak le, dr. *Melzer* József józsefvárosi segédlelkészre 18 szavazatot és dr. *Kovács* Kálmán terézvárosi segédlelkészre egy szavazatot. Az elnök említtetve *Novák* Istvánt jelentette ki megválasztott lelkészül.

Hozzájárult a közgyűlés a tanácsnak ahhoz az intézkedéséhez, amelylyel megengedte — utólagos jóváhagyás reményében — a Királyszínház igazgatóságának, hogy vasárnap és ünnepnapokon kettős előadásokat rendezzen.

A Várszínház ügyében a tanácsi javaslat az volt, hogy a székesfőváros 18.000 korona költséggel restaurálja a színházat és akkor aztán adják meg a játézási engedélyt. *Szalai* Mihály kijelenti, hogy épp ellenkező nézetben van. Javasolja, hogy tagadják meg erre a színházra a költségeket s tegyenek meg minden intézkedést az iránt, hogy ott színi előadásokat ne tarthassanak. Ohajtja egyáltalában, hogy a színházak megvizsgálását ne a nyári szünetek utolsó napjaiban végeztessék, hanem például a naptári év kezdetekor s akkor határozzák meg, hogy mi a pótolni vagy javítani való. Nagyon sürgősnek tartja a Népszínház gyökeres átalakítását s javasolja, intézzenek feliratot a helyigminiszterhez, fölhíva a figyelmét a Nemzeti Színház rozzant voltára kérve, hogy ezt bontassa le és építtessen a fővároshoz méltó új színházat.

Az elnök kijelenti, hogy a két utóbbi színházról mondottak nem tekinthetők kapcsolatos indítványoknak s így tárgyalásukat sem engedheti meg. A közgyűlés nem szavazta meg a színház átalakítására a tanács-javasolta 18.000 koronát, ez azonban nem zárja ki azt, hogy a tanács az

előadásokra az engedélyt meg ne adhasse. Megemlítjük, hogy holnap, csütörtökön a tanács foglalkozni fog az előadásokra vonatkozó engedély ügyével.

Több jelentéktelen tárgy után a közgyűlés este 8 órakor véget ért.

SZÍNHÁZ, ZENE

**** Opera.** Kitünő előadásban hallottuk ma este Wagner Tannhäuserét. *Anties*, aki a címszerepet mindig nagy művészettel alakítja, ezúttal a hangján is teljes biztonsággal uralkodott és megkapó lendülettel énekelt. *Diósy* Erzsébetje mindig szebb és nemesebb válik hangban és kifejezésben. A második felvonásban a hatalmas ensemble-t drámai erőteljű duzzadó éneke valósággal dominálja, míg az utolsó felvonásban mély és átzellemült lemondással sóhajtja el a haldokló Erzsébet imáját. *Takács* Wolframja és *Ney* Dávid örögfija mellett még *Berts* Mimit emeljük ki. A pástorfiu egyszerű, de nehéz dalát gyönyörűen énekelte. Szebben és tisztábban se Bayreuthban, se Münchenben nem énekeltek a tavasznak ezt a naiv himnuszát. Ebben a hangban igazán volt valami a tavasz zamatos frissességéből. *Kerner* vezette a zenekart, mindig biztosan és sokszor kiváló művészettel.

**** Ötvenedszer.** A Királyszínház ma nevezetes ünnepet ült: legnépszerűbb és legkedvesebb darabjának, az *En te, önek* ötvenedik előadását, amely ötven est ugyiszólva egyvégből pergett le, mert a sorozatot csak *Kury* Klára és *Fedák* Sári nyaralása akasztotta meg. A mai jubiláris előadás azonban, amelyet a legkitünőbb kedvben, valóságos tapsorkánok közt szintült zsufolt ház nézett, nem pont egy sorozat végére, hanem inkább új sorozat kezdete. Mert a gyönyörű operett gyönyörű előadása ma is frissen hatott, a lehangosabb kedvre ragadta a közönséget és a legzajosabb ünneplésre *Kury* Klára és *Fedák* Sári iránt, akiket rengeteg virággal, még több tappsal és szeretettel szólított a publikum a lámpák elé nagyon sokszor és háladálos babérral lept meg az udvarias direktor is. Óriás hatókát és szíves tapsok jutalmazták *Németh* József pompás Vergyjét is. És mindatöbbi: *Papp*, *Körmendy*, *Fereny*, *Gyöngyi*, *Bánó Irén*, *Magay Anna* egytől-egyig jelesek és kedvesek. Taps, tetszés, ismétlés: — akár egy nagy premiéren. Az *En te, ő* csütörtökön és pénteken is színre kerül. Legközelebbi előadása azután Vasárnap délután lesz mérsékelt helyárok mellett, *Fedák* Sári felléptével.

**** Nemzeti Színház.** Holnap, csütörtökön a *Nők barátját*, *Dumas* vigjátékát adják a Nemzeti Színházban. *Cyrano de Bergerac*, amelynek eddig három előadása zsufolt nézőtér előtt folyt le, e hét folyamán még két estén kerül színre és pedig pénteken és vasárnap este, mindkét alkalommal teljesen a bemutató előadás szereposztásával.

**** A szép mosóné — Kury Klárával.** Offenbach gyönyörű zenéjű operettjét, a *Szép mosónét*, amelyet a szezon elején nagy sikerrel mutatott be a Király Színház, szombaton, október 1-én új szereposztásban felelevenítik. A darab címszerepét, ezt a par excellence francia opereti-szerepét *Kury* Klára fogja játszani, akinek ennyire művészi egyéniségéhez szabott szerepe a *Fanchon* és *Klári* óta alig volt. A szerep annyira az ő kiváló színpadi tulajdonságaihoz való, hogy ez a reprise voltaképpen a darab második bemutató előadása lesz.

**** Magyar Színház.** A *hajduk hadnagya* vasárnap esti előadása előtt a színpadon fog lefolyni *Tollagi* Adolf jubiláris üdvözlése. Az ünnepség, amelyen a budapesti színházak is résztvesznek, hét órakor kezdődik, utána színre kerül *A hajduk hadnagya*, amelyben *Tollagi* Hájás őrmestert játszza.

**** Zeneszerzők gyűlése.** A *Magyar Zeneszerzők Társasága* tegnap rendkívüli közgyűlést tartott *Siposs* Antal elnök vezetésével. A társaság tiszteletbeli tagokul választotta: dr. *Richter*

Jánost, *Gobbi* Alajost, dr. *Gönczy* Mórt, *Bertha* Sándort és *Thomka* Istvánt és rendes tagul felvette: *Juhász* Aladárt, *Buttykay* Akost és *Tur-novszky* Gézá. A közgyűlés megerősítette az igazgatóság előterjesztését és rendkívüli tagokul választotta a Párisban élő hazánkfiát, *Lavotta* Rezsőt, valamint *Wieschendorff* Henrik tanárt.

**** Gorkij legújabb darabja.** Pétervárról írják: Az *Ejjeli menedékhely* világhírű szerzője a napokban olvasta fel legmeghittebb barátai körében *Daosniki* (A nyaraló) című új művét. A darabnak nincs egységes szerkezete, hanem apró, egymással lazán összefüggő jelenetekből áll. A dráma hősnője egy fiatal, erőteljes leány, aki élni, virulni, hódítani akar, de lassankint urrá lesz rajta a szürke, unalmas környezet és tönkre-megy. Gorkij még egyszer átdolgozza művét és azután előadhatja. A német fordítás és előadás jogát már megszerezte *Reinhardt* Miksa, a nálunk is járt német direktor.

**** Uránia-Színház.** Hétfőn mutatja be az Uránia-Színház legközelebbi újdonságát: *Ráth* István *A világ urai* című darabját. A darab az angol nép világbirodalmi törekvéseinek rajzát adja.

MŰVÉSZET

□ **A munkácsi kiállítás.** A *Nemzeti Szalon* munkácsi tárlata hétfőn délután nyílt meg fényes ünnepségek között. A fővárosi művészek megkoszorúzták a kiállítás szomszédságában lévő adóhivatali épület falában elhelyezett Munkácsi-emléktáblát.

Az ünnepélyes aktuson résztvett az egész rendezőbizottság, élén *Cseh* Lajos polgármesterrel és az egész ott állomásozó honvédtisztikar, akik *Fereny* ezredessel teljes katonai díszben állottak körül az ünnepély színeliét. *Déry* Béla, a Nemzeti Szalon titkára rövid beszédben méltatta a Nemzeti Szalon művészeinek aktusát, *Rubovics* Márk műtáros elhelyezte a cserfalomból fűzött németül színi szalagos koszort a falon. Ezután a közönség a Csillag-szálló termeibe vonult, amelynek fel-díszített lépcsőcsarnokában fogadták a ki-állító művészek és a helyi rendező-bizottság az első munkácsi képművészeti tárlat véd-nökét, dr. *Beóthy* Pál főispánt és *Firczak* Gyula valóságos belső titkos tanácsos, görög katolikus püspököt, *Cseh* Lajos polgármester üdvözlő szavaira *Déry* titkár köszöntö meg a Nemzeti Szalon nevében a szíves fogadtatást, majd *Firczak* Gyula püspök hosszabb beszédben méltatta a munkácsi kulturális ünnep jelentőségét s a főispán kérelmére megnyitotta a tárlatot. Az illusztris vendégek a titkár kalauzálása mel-llett megtekintették a nagyszabású kiállítást, mely két nagy teremben van elhelyezve.

□ **Festőiskolai beiratkozás.** A *Bihari*, *Glatler*, *Knopp*-féle női festőiskola (*Andrássy*-ut 96.) október 3-án megnyílik. Jelentkezni lehet *Glatlernél* (L. Kelenhegyi-ut 12-4.), aki készséggel ad mindennemű felvilágosítást.

IRODALOM

□ **A Kisfaludy Társaság ülése.** A nyári szünet után ma délután tartotta első felolvasó-ülését a Kisfaludi Társaság. *Beóthy* Zolt elnök nyitotta meg az ülést, majd *Vargha* Gyula fő-titkár jelentést tett a folyó ügyekről. Ezután megkezdődtek a felolvasások. Elsőnek *Hegedüs* István ült a felolvasó-asztalhoz és érdekes felolvasás keretében számolt be az azzózi *Petrarca*-ünnepéről. A színes visszaemlékezést zajos tappsal jutalmazta a hallgatóság. *János* Gusztáv műfordítását *Orlando Furioso*-jából és *Pon-nori Tevrek* Emil jeles Homér-fordítását *Vargha* Gyula olvasta föl, *Fiók* Károly pedig hindu közmondásokkal mutatott be. Végül *Kozma* Andor adta elő *Góbbék* című humoros költemé-nyét, amelyet a közönség élénk tetszéssel kísért.

□ **Pontefract lord.** A legújabb angol re-gényirodalom egyik kitünőségének, *Edward South-erlandnak* egyik legjelesebb művét, a *Pontefract lordot* az *Érdekes könyvtár* átiteltte ma-gyar nyelvre. A kötet izléses kiállításban, szí-nes cimboritékban jelent meg. Kapható minden könyvkereskedésben 1 korona bolli áron.

Nyíltér.

Rohitschl „Styria-forrás” Gyógyviz.

Gyomordaganatok és göröcsök, Orvosilag Bright-féle vesegyulladás, ajánlva!

Gége- és torok-katarrrhus, Gyomor- és bél-katarrrhus, Hugsavavas diathesis, Cukorbetegség, Székrekedés, Májbetegségek ellen.

Kitünő gyógy-eredmények! Nagyban raktár Magyarország részére: Hoffmann József Budapest, Báthory-utca 8.

Császár-fürdő Budapest. Elsőrangú ké-nes hévíz fürdő, pá-ratlan gőzfürdővel, legmo-dorabb iszapfürdővel, pompás ásványvíz-szóká-kal, kő- és kádfürdővel, 200 kényelmes lakó-szobával. — A legszelebb közle-s. Prospektus ingyen és bérmentve.

(Az e rovat alatt közöltettek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

* **A mitweidal csapat.** A neves német város egyetemi football-csapata Budapesten a következő összeállításban fog a Budapesti Torna-Club ellen játszani: Kapuvédő: Prado (spanyol). Hátvédők: Wenzel (német), Meyer (svájci). Fedezetek: Koening (oros), Dunker (transvaali), Schellz (osztrák). Csatázók: Hoehn (amerikai), Anders (német), Gibson (angol), de Uribe (spanyol), Dunker II. (transvaali). A nemzetközi match a millennárius versenypályán kerül döntésre október 2-án.

A budapesti lóversenyek.

— Ötödik nap. —

Budapest, szeptember 28.

A holnapi versenypán kimagasló futása a 10.000 koronás Őszi-handicap, melynek 2000 méteres távolságán előreláthatólag a következő telivérek veszik föl a küzdelmet:

	Lovagolja:
Ka'Gali	Adams
Szélesend	Taral
Divat	Lewis
Bogar	Krousi
Scoronconcolo	Bonta
Maresa	Cleminson
Szemermes	Smeida
Donald	Janek
Galante	Holme

A nevezettek közül *Maresa*, *Scoronconcolo* és *Donald* bir a legjobb esélylyel. *Maresa* az Őszi kancadijban oly magas formát mutatott, hogy győzelmét csaknem bizonyosnak tartjuk.

Az Eladóversenyben *Katona* vagy *Vergiss-meinnicht* cserélhetnek gazdát, jól fog még futni *Cassandra* is.

A Kétévesek államdíját valószínűleg *Buddhist* fogja megnyerni, legveszedelmesebb ellenfele *Satyr* lesz. Magas sulya dacára *Meuydörös* is számbaveendő ellenfél.

A Kétévesek handikapjában *Róna* és *Proserpina* küzdhetnek az elsőségért.

Az eladók handikapját a *Taral* által lovagolandó ló fogja megnyerni.

A napot befejező *Welter*-handikapban *Per bene* és *Othmár* a jelöltünk. Ha *Kozák* rendben van, úgy szintén jó esélylyel indul.

Jelöltjeink a mai napra a következők:

- I. *Katona*—*Vergissmeinnicht*.
- II. *Scoronconcolo*—*Maresa*.
- III. *Buddhist*—*Satyr*.
- IV. *Proserpina*—*Róna*.
- V. *Taral* lovaglása.
- VI. *Per bene*—*Othmár*.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **A Kuria új tanácselnöke.** A hivatalos lap holnap fogja közölni *Bönches* Gusztávnak, a Kuria legidősebb bírájának tanácselnökké való kinevezését. *Bönches* holnap délelőtt teszi le a hivatalos esküt a Kuria teljes ülésén *Szabó* Miklós elnök kezébe, azután pedig elfoglalja a nyugalomba vonult *Sellyai* Sándor tanácselnöki székét.

REGÉNY

TITKOS HÁZASSÁG.

Irtá: Mrs. EVANS WILSON.

(5)

A pénz, amelyet végkielégítésül ajánlottam fel neki, visszautasítja és pörrel fenyegetődik, amely házasságát és gyermekének a törvényességét igazolni fogja majd. Egy házassági engedélyt emleget, amely önnél van, főtisztelendő ur és teljesen meg van győződve, hogy ön ezt a jogos, igaz ügyet minden erejével támogatni fogja.

Fiam most már boldog jövőnek néz előbe, de ha diák-életének az a szerencsétlen, keserves fejezete napvilágra kerülne és nevünket bemocskolná, akkor a legrosszabbtól kell tartani. Csakis a nyilvános botránytól való irtózáson tartott vissza addig attól, hogy a válókeresetet beadjam, annál is inkább, mivel az eset igazán nem elég komoly nekem arra, hogy ilyen erőszakos eszközöz forduljak.

Meg lévén győződve arról, hogy főtisztelendő ur semmiképpen sem lesz részesévé ennek a büntetnek, határoztam el, hogy az eset körülményeivel általánosságban megismertessem. Részelekről Mr. Peterson Péter adhat felvilágosítást Whitefieldben.

Reményem, hogy főtisztelendő ur nem fogja súlyosbíttani azt az igazságtalanságot, amelyet akaratlanul idézett rám és enyémre, azzal, hogy képviselője lesz a hazugságok e művének s ezzel maradok mély tisztelettel

Főtisztelendő urnak
alázatos szolgálója
René Laurance.

Már késő! — gondolta magában Hargrove doktor és összehajtogatta a levelet.

Az a tudat, hogy a látszólagos ártatlansággal annyira rászédtek, nem járult hozzá, hogy érzelmei lecsillapuljanak s Laurance René iránt való részvéte határozottan előtérbe került.

Ó állhatatlan emberi rokonérzés! Ma, emelkedő dagály mellett a halott Cézár siratjuk, holnap már jön az apály és Brutusnak emlékszobrot szavazunk meg.

Még mielőtt a nap délrepte fák koronái mögött leáldozott volna, a pap már irt is Mr. Péter Petersonnak és tájékoztatást kért tőle ahhoz, hogy Bertha Merlin nyomára akadjon.

Hetek, hónapok multak el. A könnyben uszó április álomba sirta magát a kékszenü május ölében, a júniusi rózsák elhaltak a július izzó üléseiben. . . És semmi sem zavarta a parókia idilljének csendes egyformaságát.

HARMADIK FEJEZET.

A klostrom melódikus harangjai az Angelushoz szólottak. Bent minden esőndes és hallgatag, csak a szökőkutak halk csörgedezése szakította meg az áhítatos csendet. Tüzesen és vakítóan ömlött el a napfény a palás kööpelet impozáns tömegén, amelynek egyszerű négyszögű alakja idők múltán, a követelményeknek megfelelően, szárnyakkal, oldalkápolnákkal és kórusfülkékkel bővült ki.

A harangtorony, amely eredetileg a klostrom közepéből nyult ki, a rohamos építkezés közben elmaradt, de azért büszkén viseli a ragyogó keresztet, amely kivillag a környékre. Idő, vihar nyomtalanul rohand el felette, az az irigy repkény, amely szövedékét gerendákra és boltozatokra kiterjeszti és az ékesen átúrt gótikus toronyzatot zöld fáttyallal borítja be, nem ér fel hozzá.

Az udvar szigorúan szabályos alakú. Szépen nyesett taxusbokrai, óriási rózsafái, bodzafacserei sok év gondozását mutatják.

Az udvar közepén, háromszögű mohos gránitlapzaton, pompás fehér liliomkoszorúktól környezve áll assisi szent Ferenc szobra, a keresztel és a halálfejjel. A gránitlapzat alján, a liliomok illatos virágharangjaitól és lándzsaleveleitől félig elrejtve márványbárány hever.

Egészen elkülönítve a világi hívők számára is nyitva lévő kápolnától, az aranyozott oltárral,

gótikus képekkel ellátott falakkal, az alsó keresztalaku oratórium a klostrom elzárt részében volt és csakis az apácák számára. Ez az oratórium éppen szent Ferenc szobrával állott szemben.

Az ajtó dusan faragott szárnyai nyitva állának, mialatt a vakító déli nap a komoly mozaikra áradt és „Szűz Mária és gyermeke” köre csaknem földfeletti varázsfényt szór, az illatos liliomfejek mintha jámbor hódolattal az istenanya előtt hajlongnának, aki évtizedek óta tekint le már a lábainál alázatosan imádkozó nőkre.

Az oltár lépcsőin díszes vázák, tele rózsákkal és gerániával s egy pompás edényben, amely tejfehér csillagokkal van teleszórva, pazarillatu jázmin, úgy hogy a csöndes szentélyben a virágillat elkábitja az embert.

A márványköveken, szemben az oltárral egy gyermek ült, olyan mozdulatlanul, hogy első pillanatra azt lehetett volna hinni, hogy szintén valamilyen szent alak.

Hogy milyen idős a gyermek, azt nem lehetett megítélni a sajtáságosan okos arcvonásokból, amelyek nincsenek arányban a gyermek alakjával és tagjainak a nagyságával.

Ha áhítat vitte oda a leánykát, akkor az áhítat nyilvánvalóan elmúlt már, mert a kis imádkozó már hátat fordított az istenanya képeknek és szomorúan nézett fehér köténykéjébe, amelyben egy tengeri nyulacska és egy kis galamb fekszik — a halál nyugalmában.

Fél kezében megtört liliumot tart, a másik kezével szeretetteljesen azon buzgalkodik, hogy kedvencének vörös szemét lefogja.

A szenvedélyes fájdalom első vihara elmúlt, gyöngéd orcáskái frissen harmatos rózsabimbóhoz hasonlítanak, nagy szemében könnyek nyomai s ez a szem dacot, bosszúságot mutat, mintha neheztelés fojtogatná fájdalmát.

Kihez is lehetne hasonlítani ezt a bájos gyermekarcot, amely rövid tízeves kora ellenére a formáknak olyan csudálatos tökéletességét, olyan angyalian tiszta vonásokat mutat, olyan kifejező változatossághoz jutott. Toscana olajligeteiben Fra Bartolomeo lát talán ilyen angyalokhoz hasonló megtestesült eszményeket, akiknek szárnyas fejei az ő „Madonna della Misericordia”-ja körül viyüszögnek és nemzedékek bámulatát vivják ki.

Az idő újjának sokkal könnyedebb, sokkal futólegyebb az érintése, semhogy a gyermekarcon ott maradhatna a nyoma. És mégis ez a gyermek annyira különbözik a rózsásarcu, gömbölyű gyermekek világtól, mint Raphael angyala a bizánci mozaik kemény, komoly formáitól vagy Copan köbe vésett remekaitől.

Amint ott ül a déli verőfényben, a makulátlan, csaknem földfeletti szépség típusát képviseli. Az átlátszó, virulón hamvas arcnak gyöngéd fehér színt még emeli a dus szőke haj, az acélkék szem, a finoman metszett szemöldök, a hosszú szempilla, a magas, okos homlok és kimondhatatlan báját ad a fiatal leánynak.

Odaát az új kápolnában, ahol egy apáca kinyitott éppen két, színekben pompázó ablakot, amelyek az oltárt majd vörös áldozati, majd más színű fényzömböbe borítják, az apácák halk imádsága hangzik fel, aztán az orgona kelti fel a klostrom termeinek visszhangját, valami mesterkés Rossini „Stabat Mater” recitativáját játszza, a hatalmas basszus erősen hangsúlyozva.

De csakhamar kimondhatatlanul panaszos ünnepi mollakkordokba megy át az orgona és kórushangok kvartettje énekl:

„Sancta Mater! Istud agas
Crucifixi fige plagas.”

És ünnepiesen így fejezi be:

„Virgo virginum praeclara,
Mihi jam non sis amara
Fac me tecum plangere.”

A gótikus ajtóból két apáca lépett elő és nézett körül.

— Regina! Regina! — kiáltotta az egyik.

Semmi válasz.

— Talán a nagy játszótéren van, majd utána nézek, ön a templomban keresse.

Az apáca citúnt az árnyas boltives folyosón, a másik nővér pedig a kövezett gyalogösvényen

ment végig azzal a gyors, nesztelen járással, amely a klostromok szentelt területén szokásos, ahol lármás lépések zaja sohasem hallatszik.

A kápolna előtt, ahol megállt, hogy térdel hajtson, meglátta azt, akit keresett. Lassan, akár a holdsugár, jött le a mellékfolyosón.

— Regina, nem hallottad, hogy Gonzaga nővér hívott?

— De igen, testvér.

— Feleltél rá?

— Nem, testvér.

— Haragszol vagy meg vagy büntetve?

— Nem, testvér, nem haragszom és nem is vagyok megbüntetve.

— Ki engedte meg neked, hogy az oratóriumba menj? Elfelejtetted, hogy az szabályellenes s kártétele engedelmet rá a tiszteletreméltó nővértől?

— Tudtam, hogy „nem”-et fog mondani, azért nem kérdeztem, mert akartam odamenni.

— Minek? Mi történt? Hiszen te sirtál?

— Ó, Angela testvér, hát nem látja?

Szétártá kötényét és megmutatta halott kedvenceit. Az ajka vonaglott.

— Még egy nyulacska! Mennyi maradt belőlük?

— Egy sincs már s ez az én utolsó fehér galambkám, a többinek tarka nyakláncra van.

(Folytatása következik.)

Időjelzés.

As Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.

— Szeptember 28. —

Állomások	Ma reggel 7h				Előző 24 órai	
	Lévegő- nyomás mm.	Hőmérsék- let C	Szél irány (és erő) (1-10)	Felhőzet (1-4)	Csapadék mm.	Hőmér- séklet mm.
Akna-Salátina	85.7	8.4	ÉK	3	—	23.6
Késmárk	85.8	9.0	—	3	—	21.14
Budapest	82.1	14.1	ÉK	4	ny	21.8
Ó-Gyál	81.6	13.7	DK	4	—	18.12
Béres	88.9	11.9	É	1	—	5.16.11
Zágráb	85.0	21.9	D	1	4	14.13.11
Fiume	88.2	14.0	—	4	—	28.20.13
Pécs	80.2	13.3	ÉK	3	4	2.17.16
Debrecen	83.6	10.5	K	1	4	21.8
Eszeg	85.2	12.8	DK	4	4	ny
Arad	83.0	13.8	DK	4	4	23.8
Temesvár	82.4	15.0	E	1	4	19.13
Kolozsvár	83.9	9.0	K	4	3	18.7
Vajda-Bunyad	84.6	12.0	DNy	1	3	17.12
Bágyaszó	85.0	11.4	DK	5	4	16.11
Bécs	81.0	12.2	K	1	—	15.16.11
Praha	82.1	13.4	—	1	—	17.12
Krakó	84.3	9.4	ÉK	1	3	18.9
Tanapolc	—	—	—	—	—	—
Bregenz	80.6	10.2	DNy	1	—	14.6
Salzburg	88.3	11.7	ÉNy	1	—	7.6
Klagenfurt	89.6	10.8	ÉK	2	—	14.16.9
Leszna	81.1	15.0	DK	1	4	25.22.18

Jelek magyarázata: K = kelet, Ny = nyugat, D = dél.
É = észak, A felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult,
● = eső, * = hó, ☼ = köd, ☽ = zárvart.

Hazánkban az idő túlyomóan boros és a nyugati részekben esős. Zomborban zivatar volt. A hőmérséklet kissé alacsony lett és a szelek különösen délkeleten élénkek.

Az olaszországi depresszió az Alpések felé nyomult, a maximum pedig Oroszországot borítja. Európában az idő enyhé és sok helyütt — különösen Ausztriában esős volt. Franciaország nyugati meg déli partjain erős viharok vannak.

Küldés: Enyhé és többnyire esős idő várható, később élénk szelek és némi hőszűrés valószínű.

Vizállás.

	Szeptember 28.		Szeptember 27.	
	Bécs	Bécs	Bécs	Bécs
Inn	Schärding ... 0.83 0.94	Tisza	M.-Sziget ... 0.02 0.02	
Duna	Passau ... 1.66 1.69		Tekésbás ... 0.12 0.16	
	Linz ... 0.90 0.90		V.-Nápoly ... 0.79 0.88	
	Bécs ... 0.82 0.78		Tokaj ... 0.48 0.62	
	Pozsony ... 1.19 1.26		Tisza-Püred ... 0.60 0.66	
	Komárom ... 2.04 2.12		Szolnok ... 0.46 0.60	
	Budapest ... 1.58 1.70		Csongrád ... 0.84 0.88	
	Páka ... 1.32 1.42		Szeged ... 4.07 0.02	
	Mohács ... 2.43 2.72		T.-Bécs ... 0.61 0.62	
	Gombos ... 3.36 3.56		Titel ... 0.25 2.42	
	Ujvidék ... 2.78 2.95	Ónodva	Bártfa ... 0.24 0.24	
	Pancsova ... 1.58 1.55	Topolya	Hóór ... 0.98 0.94	
	Orsova ... 1.93 1.98	Bodrog	Zemplen ... 0. — 0. —	
Móra	Magyarfalva ... 0. — 0.23	Sajó	Zsolca ... 1.23 1.28	
Vág	Zsolna ... 0.08 0.10	Hernád	H.-Német ... 0.03 0. —	
	Trencsén ... 0.37 0.35	Berettyó	Margita ... 0.06 0.08	
	Szeres ... 0.43 0.46		B.-Ujfalu ... 0.43 0.46	
Rába	Sz.-Góthárd ... 0.64 0.12	Körös	Ceucs ... 0.49 0.47	
	Sárvár ... 1.90 2.04		N.-Várad ... 0.08 0.09	
	Pécs ... 0. — 0. —		Belenyes ... 0.83 0.88	
Dráva	Petta ... 0. — 0. —		Tenke ... 0.32 0.38	
	Zákány ... 0. — 0.04		Gurahony ... 0.11 0.11	
	Barcs ... 0.40 0.41		Borosjenő ... 0.48 0.47	
	Eszék ... 1.42 1.48		Bokos ... 0.44 0.46	
Mura	M.-Szerdah. ... 0.50 0.70		Gyoma ... 0.22 0.28	
Sáva	Zágráb ... 1.26 0.30	Maros	F.-Fehér ... 0.02 0.04	
	Ezsek ... 1.24 0.29		Esznyitka ... 0.32 0.30	
	Mitrovicza ... 1.24 1.24		Soborsán ... 0. — 0. —	
Szamos	Dees ... 0.26 0.26		Arad ... 1.12 1.13	
	Szatmár ... 0.26 0.24		Makó ... 0.06 0.12	
	Kraszn. N.-Majtény ... 0.32 0. —	Temes	K.-Kostely ... 0.90 0.22	
	Latorcsa-Szankás ... 0.12 0.14	Doga	Kiszető ... 0.45 0.44	
	Latorcsa-Bomona ... 0.62 0.01		Temesvár ... 0.76 0.79	
Ung	Ungvár ... 0.13 0.13		Ecserek ... 0.53 0.58	

KÖZGAZDASÁG

Magyar kereskedők és iparosok kirándulása Belgrádba. A szerb kereskedők egy küldöttsége jött ma Budapestre, hogy a magyar kereskedőket és iparosokat Belgrádba viszontlátogatásra hívja meg. A küldöttség értekezletet tartott a Magyar Kereskedelmi Csarnok elnökségével, amelyen *Jellinek* Henrik, a Magyar Kereskedelmi Csarnok elnöke melegen üdvözölte a küldöttséget és megbeszélést a kirándulás főbb részleteit. A kirándulást valószínűleg október 21., 22. és 23-án tartják meg.

Luxuslövésár. A mai napon fejeződött be az őszi luxuslövésár. Eladtak 120 nyerges- és hátsólovat, tehát a felhajtott loányag mintegy 40 százalékát. Az átlagár lovonként 1440 korona volt. Holnap, 26-én kezdődik az állami menesztéti lovak elővezetése. Az árverés szeptember 30-án és október 1-én lesz. Október 5-én tartják meg angol telivér lovak árverését s október 13-15-én lesz a ménlőkiallítás és vásár.

Szészarak. A kontingens nyersszesz ára Budapestén 51.50 korona pénzben, 52.50 korona áruban. — *Bécsben* a kontingentált készáru 53.60 korona pénzben, 54. — korona áruban.

Vásárosarnok. *Vámas* és *Bruszt* jelentése. Változatlan fizetmenetről szólhat mai jelentésünk. Részleteiben a következőképpen alakult az üzlet: *Husfélék:* Vidéki marhahús eleje 66-76, hátulja 76-96 koronát jegyzett 100 kilonként. Öltött borjúk bőrből, hosszan mérve, súlylevonás nélkül 80-100 fillérrel voltak a forgalomban kilonként minőség szerint. Sertések szalonnával I. rendű 108-112, II. rendű 100-104, lehuzott sertés húsa 104-110 fillér kilonként. Juhhús kilója 60-72 fillér. — *Vadfélék:* Nagy nyulak darabja 2.20-2.50 korona. Fogoly párja 1.60-2. — korona. Fácán párja 5-6. — koron. Szarvas ára 50-56, őz 140-150, vaddisznó 70-100 fillér kilonként. — *Tojásban* változatlanul szilárd az üzlet és ma I-ső rendű friss telt áru 84-88 korona, apadt 74-78 koronát jegyzett eredeti lodánként. — *Tejtermékek:* I. rendű szövetkezeti teavaj 190-210, jó friss főzővaj 150-170 fillér, friss tehéntúró 20-24 fillér kilonként. — *Vágotott baromfi:* I-ső rendű, szépen, tisztán kezelt hizott ludak 104-108 fillér volt kilonként minőség szerint. — *Élő baromfi:* rántani való csirke 1. — 1.30, sütni való 1.40-2. —, tyúk 2.20-3. —, kacsa 1.80-3.60, lud sovány 3.60-4.40 korona páronként minőség szerint. — *Gyümölcs-félék:* Szőlő mézes fehér 20-24, oporó 16-20, chassellas 26-36, passatutti 36-50, törökországi 20-28 fillér kilonként. Nyári alma minőség szerint 10-24, fajalma 20-40 fillér kilonként. Dió kilója minőség szerint 30-50 fillér. Turkesztán-dinnye darabja 20-30 fillér. — *Burgonya:* Fejlett, egészséges, rózsá 7.50-8. —, fehér 6.60-7. —, sárga 9. — 10. — koronát jegyzett métermázsánként vaggontéltelen.

Sertés-konsumvásár jelentés. (A székességi sertésvásár és közvághid intézősége.) Szeptember 28. Főhajtás összege 408 db sertés, — darab süldő. Előző napi eladatlán maradvány 518 darab sertés, — darab süldő, összesen 926 darab sertés, — darab süldő. Eladott 470 darab sertés, — darab süldő. Eladatlán maradvány 456 darab sertés, — darab süldő. A vásár irányzata lanyha. Az árak hanyatlóban. — Következő árak jegyeztettek: Zsirterítés: Öreg I. r. 350 kilogramm felül 89-96 K.-ig, II. rendű 280-350 kilogramm 76 — fillérig, II. rendű selejtezett — fillérig, kanló — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogramm felül 96-102 fillérig, fiatal közép 220-300 kilogramm 92-102 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 84-92 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig. Hussertés: nehéz 300 kilogramm felül — fillérig, könnyű 140-300 kilogramm — fillérig, süldő — fillérig, malac 40 kilogramm — fillér. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élsúlyban értendőek.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, szeptember 28.

Nyugodt hangulat mellett 13.000 métermázsás buza került a forgalomba alig tartott áron.

Más gabonaneműekben mérsékelt forgalom mellett nem változtak az árak.

Eladott:

Buza. *Tiszavideki:* 1500 mm. 80 k. 10 K. 60 f., 800 mm. 80-5 k., és 100 mm. 80 k. 10 K. 60 f., 100 mm. 80-5 k. 10 K. 55 f., 300 mm. 81 k. és 200 mm. 80 k. 10 K. 52 1/2 f., 200 mm. 80 k. 10 K. 60 f., 100 mm. 80 k. 10

K. 55 f., 420 mm. 80 k. 10 K. 40 f., 200 mm. 80 k. 10 K. 40 f., 300 mm. 80 k. 10 K. 35 f., 3000 mm. 79-8 k. 10 K. 55 f., 1300 mm. 79 k. 10 K. 55 f., 500 mm. 79 k. 10 K. 47 1/2 f., 100 mm. 79 k. 10 K. 40 f., 200 mm. 78-5 k. 9 K. 30 f. üszkös.

Fehérmegyei: 1400 mm. 78-8 k. 10 K. 40 fillér.

Pestmegyevidéki: 1000 mm. 80 k. 10 K. 30 f. sárga, 500 mm. 79 k. 10 K. 47 1/2 f.

Szerbiai: 2000 mm. 78-4 k. 9 K. 95 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 700 mm. 7 K. 35 f., 100 mm. 7 K. 35 f., 200 mm. 7 K. 32 1/2 f. paritásra.

Árpa: 250 mm. 7 K. 55 f.

Zab: 100 mm. 7 K. 05 f., 100 mm. 6 K. 97 1/2 f., 100 mm. 7 K. 40 f. öreg.

Tengeri: 200 mm. 7 K. 27 1/2 f., 100 mm. 7 K. 25 f., 200 mm. 7 K. 17 1/2 f. kocsira rakva.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben és kilogrammonként.

B u z a	Kilós	50 kilogramm ára		Kilós	50 kilogramm ára	
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavideki	77	10.15	10.25	79	—	—
"	78	10.25	10.35	80	10.35	10.45
"	79	10.35	10.40	81	10.45	10.60
Fehérmegyei	77	10.10	10.20	79	—	—
"	78	10.15	10.25	80	10.25	10.40
"	79	10.20	10.30	81	—	—
Pestvidéki	77	10.10	10.20	79	—	—
"	78	10.15	10.25	80	10.25	10.35
"	79	10.20	10.30	81	10.30	10.40
Bánsági	77	10.05	10.15	79	—	—
"	78	10.20	10.25	80	10.10	10.45
"	79	10.25	10.35	81	—	—
Bácskai	76	10.10	10.20	79	—	—
"	77	10.20	10.30	80	—	—
"	78	10.25	10.40	81	—	—
Szerb	79	—	—	81	—	—

Egyéb gabonaneműk		50 kilogramm ára	
		K.-tól	K.-ig
Rozs	uj elsőrendű	7.35	7.45
"	középmínőségű	7.25	7.35
Árpa	takarmányárú, I. r.	7.30	7.50
"	másodrendű	7.20	7.30
Köles	elsőrendű	7.10	7.30
Zab	középmínőségű	—	—
Tengeri	belföldi I.	—	—
"	belföldi II.	7.15	7.25
"	ő f. feher	—	—
"	román vagy bolgár	—	—
"	cinquantin	—	—
Repce	káposzta	11.50	11.70

A határidőüzlet folyamán a következő

kötések történtek:

Októberi buza	10.25-10.21-10.24
Áprilisi buza (1905)	10.60-10.57-10.60
Októberi rozs	7.42-7.44-7.41
Áprilisi rozs (1905)	7.88-7.90-7.89
Októberi zab	6.74-6.77
Áprilisi zab (1905)	7.16-7.20
Májusi tengeri (1905)	7.33-7.34

Déli egy óraker a következő záróárakat

állapították meg hivatalosan a tözsdén:

Októberi buza	10.23-10.24
Buza áprilisi (1905)	10.58-10.59
Októberi rozs	7.40-7.41
Áprilisi rozs (1905)	7.86-7.87
Októberi zab	6.77-6.78
Áprilisi zab (1905)	7.20-7.21
Májusi tengeri (1905)	7.34-7.35

Délután fél 5 óraker záru:

Októberi buza	10.22-10.23
Áprilisi buza (1905)	10.57-10.58
Októberi rozs	7.41-7.42
Áprilisi rozs (1905)	7.87-7.88
Októberi zab	6.79-6.80
Áprilisi zab (1905)	7.21-7.22
Májusi tengeri (1905)	7.34-7.35

A budapesti értéktözsde.

A mai előtözsde szilárd irányzattal nyílt meg, a forgalom azonban nem volt élénknek mondható. A spekuláció inkább a realizálásokra volt hajlandó és a magas árfolyamoknál realizálások eszközölt, aminek következtében az értékek gyengültek. Délben berlini jegyzésekre többszöri ingadozások után szilárd lett az irányzat és élénkebb forgalom mellett osztrák hitelrészvények előnyben részesültek és jelentékeny áremelkedést záruitak. Valuta és ércáru változatlan.

A helyi értékek piacán szilárd volt az irányzat. Építőértékek keresettek voltak.

Előtözsde. Gyengült. Osztrák hitelrészvény 671.25-669.53. Magyar hitelrészvény 781.50-779.50. Osztrák-magyar államvasut 655.75-653.50. Rimurányi vasmű 528.—525.50. Ma-

gyar leszámítolóbank 461.50. Jelzálogbank 517.75-517.— korona.

Déli tözsde. Szilárd. Osztrák hitelrészvény 669.—673.25. Magyar hitelrészvény 778.—780.—. Osztrák-magyar államvasut r. 653.75-655.25. Déli vasut 88.50. Rimurányi vasmű részvény 524.50-526.—. Magyar leszámítolóbank 462.—462.50. Jelzálogbank 517.50-518.—. Közüti vaspálya 532.50-534.—. Városi villamos vasut 342.—342.50. Magyar korona-járadék 97.65-97.80 korona.

A helyi értékek piaca szilárd. Kötetett: Hazai bank r.-t. 214.—. Kereskedelmi bank r.-t. 581.—584.—. Magyar aszfalt 178.—180.—. Keramiai gyár r.-t. 162.—. Salgótarjáni kőszémbánya r. t. 571.—574.—. Danubius hajógyár 175.—. Schlick-féle vasöntöde 374.—376.—. Magyar villamossági 306.— korona.

A prémiumüzletben díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekét holnapra 5.—6.— korona, 8 napra 13-15 korona, 1904. október hó végére 25-25 korona.

Utőtözsde. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 673.50. Magyar hitelrészvény 785.50. Leszámitolóbank 462.50. Rimurányi vasmű 525.75. Osztrák-magyar államvasut 654.75. Közüti vaspálya 534.—. Városi villamosvasut 342.50 korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.			
a) Magyar Államadósság.			
Pénz	Áru	Pénz	ru
Aranyj. med.	118.90	119.40	1870. áll. ny.-k.
okt.-re	—	—	200 K.-ás
Korona-járadék	97.75	98.15	Magy. földt.
Korona-j. utim.	—	—	herm.
okt.-re	97.75	97.95	Heg. sz. j.
Korona-j. 3/4%	88.75	89.25	16dv. kötv.
Vaskapu-köl.	82.75	83.75	Tiszaí nyer.
			kölcs. 200 K.
			161.50
			164.50

b) Osztrák Államadósság.			
Papírj. feb.	aug.	okt.	nov.
Korona-j. máj.	99.25	99.75	99.25
nov.	—	—	99.75
			99.50

c) Egyéb nyilvános kölcsönök.			
Budapest főv.	1897. 4/10% köl.	Temes-Bega-áruval 4%	97.— 98.—

Bankok.			
Magy. jelz. hitelb.	Ungar. jelz. hitelb.	M. jelz. hitelb.	Ungar. jelz. hitelb.
Bank	238.—	228.—	228.—
Első magyar iparbank	338.—	342.—	342.—
Piemont hitelb.	126.—	128.—	128.—
Hazai bank	214.—	216.—	216.—
Hermes m. bank	240.—	260.—	260.—
váltóüz. r.-t.	—	—	—
Magyar hitelb.	—	—	—
Ugy. okt. ut.	780.50	781.—	781.—
med.	450.—	460.—	460.—
M. agr. és járb.	—	—	—
			2885.—
			1890.—

Takarékpénztárak.			
Bélvárosi	Bpesti III. ker.	Bpest-Érzsébet.	Bpesti tkp. és
224.—	226.—	220.—	220.—
212.—	220.—	220.—	220.—
420.—	426.—	426.—	426.—
2412.—	2420.—	2420.—	2420.—

Biztosító-társaságok.			
Bécsi biztosító	Bécsi élet-és	Első magy. ált.	Fonciére
425.—	425.—	600.—	242.—
610.—	680.—	8000.—	242.—
175.—	185.—	175.—	185.—
1200.—	1230.—	430.—	220.—
220.—	220.—	220.—	220.—

Malmok.			
Concordia	Első budapesti	Érzsébet	Lujza
175.—	1200.—	430.—	220.—
185.—	1230.—	435.—	220.—
185.—	185.—	185.—	185.—
1200.—	1230.—	435.—	220.—

Bányák és téglagyárak.			
Északm. kősz.	Felsőm. bány.	Jstv. tégl. gy.	Köbány. szeg.
237.—	548.—	109.—	940.—
243.—	554.—	106.—	980.—
243.—	554.—	106.—	980.—
237.—	548.—	109.—	940.—

Vasmű- és gépgyár-részvények.			
Első m. gazd.	gépgyár	Danubius	Ganz
150.—	166.—	174.—	3190.—
150.—	166.—	174.—	3190.—
210.—	220.—	220.—	220.—
3190.—	3210.—	3210.—	3210.—

Külföldi vállalatok részvényei.			
Ált. vag. köl.	Bésti áll. vill.	Bettinöd. r.-t.	Gyapjalm. gyár
610.—	300.—	205.—	600.—
620.—	305.—	215.—	600.—
620.—	305.—	215.—	600.—
610.—	300.—	205.—	600.—

Külföldi vállalatok részvényei.			
Adria tengh.	Bésti közuti	Bésti közuti	Bésti közuti
476.—	—	—	—
478.—	—	—	—
478.—	—	—	—
476.—	—	—	—

Külföldi vállalatok részvényei.			
Adria tengh.	Bésti közuti	Bésti közuti	Bésti közuti
476.—	—	—	—
478.—	—	—	—
478.—	—	—	—
476.—	—	—	—

Külföldi vállalatok részvényei.			
Adria tengh.	Bésti közuti	Bésti közuti	Bésti közuti
476.—	—	—	—
478.—	—	—	—
478.—	—	—	—
476.—	—	—	—

Külföldi vállalatok részvényei.			
Adria tengh.	Bésti közuti	Bésti közuti	Bésti közuti
476.—	—	—	—
478.—	—	—	—
478.—	—	—	—

Pénznemek.

M. vagy oszt. arany oszt.	11.85	Német ltr. b. jege (1000.)	117.35	117.65
M. vagy oszt. arany kor.	11.37	Francia jege	95.37 1/2	95.33 1/2
30 fr. arany	19.01	Olasz jege	95.35	95.30
20 márk. arany	23.46	Roman jege	94.70	95.40
		Szerb jege	94.50	95.00
		Rubel	233.50	234.50

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag lucerna magyar 58.—64.— korona, vörös aprószemű 58.—62.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bansági — korona, középszemű 64.—72.— korona, nagyszemű 76.—82.— korona. Disznózsír: budapesti 69.50—70.— korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légen szárított vidéki — korona, városi 4 darabos 59.50—60.— korona, 3 darabos 61.—61.50 korona, füstölt — korona. — Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 9.50 10.— korona, 120 darabos — korona, 100 darabos 13.75—14.— korona, 85 darabos 20.50—21.— korona, azonnali szállításra. Szerbiai, szokás szerinti minőség 8.75—9.— korona, 100 darabos 12.50—13.— korona, 85 darabos 20.—20.50 korona. Szilvaiz: szlavóniai 14.—14.50 korona, szerbiai 12.—12.50 korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az alpesi bányatársaság mérlege kedvező megítélésre talált. Az előzőszenen azonban realizációk eszközöltettek és ez a papír is, mint a többi bányáérték, csökkent. A többi érték irányzata szilárd volt. Az államvasut., Bustiehraderlit. B. és fegyvergyár részvényekben tartós volt a kereslet. Az üzlet, éppen úgy, mint tegnap, nyugodt volt. A magyarországi bankok részvényei szilárdan tartották magasabb árfolyamukat.

A déli tőzsde gyengén indult, később azonban a berlini bankpapírok emelkedése következtében barátságos lett a hangulat. A hitelrészvényeket az arbitrázs vásárolta. Prágai vasmű 2465, csehbánya 1425, brüxi kőszén 655. Bustiehrader lit. B. 1061-re és a Magyar Jelzáloghitelbank 519-re emelkedett. Fegyvergyár is keresett maradt.

Zárulat barátságos. Hitelrészvény élénk volt arra a hirre, hogy az osztrák hitelintézet tárgyalásokat folytat Frigyes főherceg vasműveinek megvételére végett. Ezt a hírt rögtön megcáfolták. Prágai vasmű 2465, csehbánya 1425. A magánkamatlab 37 1/2%.

Bécs, szept. 28. (Magyar értékek zárulata.) 4% aranyjárdék 118.75. Magyar koronajárdék 97.65. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 160.75. 4% magyar földterhermentesítési kötvény 97.70. Magyar hitelbank-részvény 780.— Magyar nyeremény-kölcsön-sorsjegy 207.— Magyar leszámítoló és pénzváltbank-részvény 461.— Kassa-oderbergi vasuti részvény —. Kimamurányi vasműrészvény 524.50. Magyar kereskedelmi bank 2827. Magyar cukoripar —. Magyar vasuti kölcsön ezüstben —. Magyar keleti vasuti állami kötvény —. Magyar jelzálogbank 518.— Adria hajózási r. t. 475.—

Bécs, szept. 28. (Osztrák értékek zárulata.) 4 2/2% papírajárdék 99.65. 4 2/2% ezüstjárdék 99.65—100.30. 4% osztrák aranyjárdék 119.45. Osztrák koronajárdék 99.45. 1860. sorsjegy 144.50. 1864. sorsjegy 262.— Osztrák hitelsorsjegy 157.— Osztrák hitelrészvény 673.50. Angol-osztrák bank —. Unionbank 536.50. Bécsi bankgyűlés 558.90. Osztrák Landerbank 446.75. Osztrák-magyar bank 1612.— Osztrák-magyar államvasut. —. Déli vasut 87.25. Elbevolgyi vasut 420.— Dumagózhajózási társaság 862.— Alpesi részvény 482.50. Dohányrészvény 347.50. 20 frankos arany 19.01. Cs. kir. arany (vert) 11.35. Londoni váltóár 239.45. Német bankváltók 117.40. Lipőckőhő 427.— Bécsi Tramway Litt B. —. Bécsi Tramway Litt A. —. Osztrák Lloyd 735.— Török sorsjegyek 133.— Az irányzat nyugodt.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, szept. 28. (Zárulat.) 4 2/2% papírajárdék 100.30. 4 2/2% ezüst járdék —. 4% osztrák aranyjárdék 101.60. 4% magyar aranyjárdék 100.— Elbevolgyi vasut —. Osztrák hitelrészvény 211.80. Magyar koronajárdék 97.75. Déli vasut 18.25. Osztrák-magyar államvasut 140.25. Károly Lajos vasut —. Kassa-oderbergi vasut —. Orosz bankjegyek 216.25. Bécsi váltóár 85.75. 4% új orosz kölcsön —. Magyar vasuti beruházási kölcsön —. Török dohányrészvény —. Alpesi bányárészvény —. Olasz járdék 103.99. Disconto Commandit 192.90. Magyar hitelbank —. Altalanos villamosági Edison 226.10. Dynamit Trust

184.75. Gelsenkircheni 225.50. Harpeni 217.10. Laurakohő 251.75. Az irányzat szilárd.

Páris, szept. 28. (Zárulat.) Osztrák-magyar állami vasut —. Uj török-köszöl 86.15. Egyiptomi járdék 107.95. Osztrák Landerbank —. Párisi bankrészvény 1217. 3% os francia járdék 97.70. 4% os spanyol járdék 88.25. 3% os uj törleszhető járdék —. Credit foncier de France 742.—. Alpesi bányárészvény —. 4% 1890. román kölcsön 89.70. Görög kölcsön —. Váltó Oinsz-oroszra % pari. Váltó Amsterdamra 106.81. Váltó Brüsszelre % 1/16. De Beers 474.—. Chartered 35.25. 5% os bolgár kötelezvény 429.50. Magyar aranyjárdék 100.75. Déli vasut —. Váltó Londonra 251.80. Osztrák aranyjárdék 103.—. Török sorsjegy 127.25. Meridional vasut 739.—. 4% os olasz járdék 103.97. Ottoman-bank 582.—. 3% os francia járdék 97.70. Osztrák földhitelintézet 1327. Déli vasut elsőbbségi kötvény 327.50. 4% os 1896. román kölcsön 88.50. Dohányrészvény 383.—. Váltó Bécsre 104.—. Váltó német piacokra 122.18. Rio 14.26. East Rand 201.—. Randfontein 71.75. Magyar jelzálogbank 552.—. Az irányzat báyadt.

Frankfurt, szept. 28. (Zárulat.) 4 2/2% os papírajárdék 100.40. 4% os osztrák aranyjárdék 101.70. 4% os magyar aranyjárdék 100.—. Osztrák hitelrészvény 211.70. Osztrák-magyar államvasut 140.70. Északnyugati vasut 107.—. Bustiehradi vasut —. Londoni váltóár 203.92. Bécsi bankgyűlés 144.—. Villamos részvény 144.—. 3% os magyar aranykölcsön 83.10. 4 2/2% os ezüstjárdék 100.35. Osztrák koronajárdék 100.—. Magyar koronajárdék 97.75. Osztrák-magyar bank 115.20. Déli vasut részvény 18.05. Elbevolgyi vasut —. Bécsi váltóár 85.10. Párisi váltóár 809.75. Unionbank részvény —. Alpesi bányárészvény 243.25. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, szept. 28. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok májusra. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 212.25. Osztrák-magyar államvasut 140.50. Déli vasut 18.20. Német bank —. Disconto 192.80. Drezdai bank 175.80. Berlini kereskedelmi bank 161.50. Gelsenkircheni —. Harpeni 217.40. Laura-kohő —. Olasz járdék —. Hibernia —. Az irányzat szilárd.

Hamburg, szept. 28. (Zárulat.) 4 2/2% os ezüstjárdék 100.20. 1860. sorsjegy 154.70. Déli vasut 18.—. 4% os Osztrák aranyjárdék 101.40. Osztrák hitelrészvény 202.20. Osztrák-magyar államvasut 140.90. Olasz járdék 103.80. 4% os magyar aranyjárdék 99.80. Az irányzat szilárd.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Szept. 28. A sertésüzlet irányzata: változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehez (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) — fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérig. Fialat nehez (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 117—118 fillérig. Fialat közép (páronkint 251—328 kilogrammig terjedő sulyban) 118—119 fillérig. Fialat könnyű (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) 118—119 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehez (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) — fillérig. Közép (páronkint — kilogramm sulyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 240 k.-grammig terjedő sulyban) — fillérig. — III. Romániai: Nehez páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérig. — IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehez (páronkint 240 kilogrammon felüli sulyban) — fillérig. Könnyű páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérig. — V. Szerbiai: Nehez (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 119—120 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 117—118 fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 116—117 fillérig.

Sertésüzlet: 1904. szept. 26. napján volt készlet 39.095 darab. — 1904. szept. 27. napján felhajtott 271 darab. 1904. szept. 27. napján elszállított 338 darab. 1904. szeptember 28. napján maradt készletben 39.028 darab.

Vidéki jól bevezetett

KÉPVISELŐK

és előkelőbb fűszerkereskedők a foraktár átvétele céljából kerestek egy

francia pezsgőbor-gyár

részére az ország minden nagyobb városában. Referenciákkal ellátott ajánlatok Fischer J. D. hirdetőirodjába, Budapest, IV., Geriőczy-utca 1. küldendők „Ch. F.” jelleg alatt.

Részletre és készpénzfizetésre

BUTOR asztalos, kárpitos, vas- és rézbutor-műhelyben

Glück József VII. kor., Wesselő nyi-utca 41. (A Ke rész-utca sarkán.) Saját szolid készítmények.

LAKODALMI

és egyéb alkalmi díszetek a legfinomabb, nagyon elegáns és a mellett szigorú orthodox köser, eszközök

Schwarz Ignác L. budapesti egyedül őrth. táblatartó BUDAPEST, VII., Károlyi-körút 19. sz. Vidékre is elmegy.

STANDARD
életbiztosító társaság Edinburghban, Angolhon.
ALAPITTATOTT 1825.
Magyarországi fiók:
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.
(Standard-palota.)
Évi bevétel több mint 33,600,000 kor.
Kütiat nyeményszék 170,000,000 „
Vagyon több mint 266,000,000 „
Halálesetek folytán kifizetve több mint 550,000,000 „
A „Standard” kötvényeinek nevezetesebb előnye:
Kétségtelen biztonság. • Alacsony díjak.
• Szabad világkötvények. • Kötvények érvényben tartása díjfizetések elmulasztásánál. • Tőkesítés és előre megállapított visszaváltási érték. • Megtámadhatatlanság. • Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egyévi fennállás után. • Szabad háború-biztosítás népfelkelők részére.
— Díjtáblázatok kívánatra küldetnek. —

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház húgyszervi és bajkóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendszer foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű

titkos betegséget

(hugyeshólygást, sebeket, syphilit és önfertőzésből támadt idegbajokat).

Meglepő az eredmény FÉRFI GYENGESEGNEL (IMPOTENTIA) még öregebb egyéneknél is.

Biztos siker folytán honorarium utólag is fizethető.

— Levelekre díjtalanul válasz; kívánatra gyógyszerrel.

Rendelés délelőtti 9—3-ig, este 6—8-ig.

Budapesten, Erzsébet-körút 12. szám.

Félemeit: bejárát a léposnéél. — Külön váróterem.

MEGHIVO

Agulár Dávid új cipő-üzletébe

Budapest, IV., Muzem-körút 27.HII.

ahol bűmulatos olcsó és szeres cipőt kaphat. Aki személyesen nem jöhet, az kérje nagy képes

árjegyzőkömet, a mit ingyen és bérmentve küldök. Minden pár cipőhöz AGI-kenőcs ingyen.

Lóborból cipő 3.20 Ft. Kamaszi 2.50—5.50 Ft-ig.

Férfi: Borjúbőr, sima vagy betétes 3.—. Elegáns vic vagy borjú bőrű 3.20. Amerikai box, fűzős vagy cugos 4.—. Valódi sevrő, fűzős vagy cugos 4.50. Box szalonlaikk vagy sevrő gombos 4.50. Egész laikk fűzős 4.50. bőrszörrel 4.—. Tiszti cipő, sevrő vagy laikk 4.50. Katonabakancs, borjúbőr 3.50, box 4.50.

Női: Zergebőr, cugos vagy fűzős 3.—. Box, sevrő vagy laikk fűzős 3.50. Sevrő, box vagy laikk gombos 3.50. Sevrő, laikk vagy box cugos 3.50. Regattán sevrő 2.60, zergebőr 2.40. Laikk vagy bőr spangliss 2.50. kivágott gyémántképzés minden árban.

Nem tetsző árú kiserdelek vagy a pénzt visszaadom. Vidéki megrendéseket oly lelkiismeretesen eszközölök, hogy semmiféle visszaküldésnek esete nem fordulhat elő.

FÉRFI és NŐI

nemi betegségek, férfigyengeség (impotencia) alapos gyógykezelésére legjobban ajánljuk

DR. KAJDACS

v. os. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Rendel: 9—4-ig, este 7—8-ig.

Budapest, IV., Kigyó-u. 5. (Klotild-pal. I. em.)
Levele utján is biztos gyógyszer.

SZÍNHÁZAK.

Csütörtök, 1904. szeptember hó 29-én.

M. KIR. OPERAHÁZ

A varázsfuvola.

Nagy dalmű 2 felvonásban.

Személyek:

Sarasto	Erőds R.
Tamino	Gabriella
Az új királyné	Concy
Pamina, leánya	Millepertuis
1-ső hölg.	Yolande
2-ik	Maxime gróf
3-ik	Alcofrabas
1-ső	Clod
2-ik) pap	Macach
3-ik)	Mitay
Papagena	Rózsa Lilly
Papagena	Ysabeau
	Paróczyné

Heti műsor:

Pénteken: Zárva.
Szombaton: Otello.
Vasárnap: Sába királynője.

NEMZETI SZÍNHÁZ

A nők barátja.

Vígjáték 3 felvonásban.

Személyek:

De Ryons	Náday
De Mondgró	Mihályi
De Simrose	Császár
Des Targettes	Gyenes
De Chautrin	Dezso
Leverdét	Vizvári
Leverdét	Szacsavayné
Jano de Simrose	Márkus

Heti műsor:

Pénteken: Cyrano de Bergerac.
Szombaton: Otthon.
Vasárnap délután: Folt, amely úszik.
Vasárnap este: Cyrano de Bergerac.

NÉPSZÍNHÁZ.

Rézi.

Énekes bohózat 3 felvonásban.

Személyek:

Wochraek Wenzel	Kovács
Fábian, lakatos	Kiss Mihály
Anna, felesége	T. Hamath
Hedvig, leánya	Győzi Aranka
Horeciki	Ujváry
Bagdi, fia	Pákmán
Talján, szabó	Pesti K.
Pattantyus	Szirmai

Heti műsor:

Pénteken: Corneville hangok.
Szombaton: Bocaccio.
Vasárnap délután: Falu szessza.
Vasárnap este: Bocaccio.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

Apajune, a vízi szellem.

Nagy látványos operette 3 felvonásban.

Személyek:

Prucsesko	Ujváry K.
Holaise	Kállay Lajza
Linka	B. Bőpágy
Nicsánó Manolle	Környey Béla
Marcu	Bejczy
Natalica	Haller Irma
Dobru	Pekete Árpád

Heti műsor:

Pénteken: Monte Carlo és Riviera.
Szombaton: Japán.

KIRÁLY SZÍNHÁZ

Én, Te, Ő!

Operett 3 felvonásban.

Személyek:

Vergy gróf	Németh
Gabriella	Kürty
Concy	Papp
Millepertuis	Körmendy
Yolande	Bónis
Maxime gróf	Szomori
Alcofrabas	Vécsei
Clod	Ferenyey
Macach	Gyöngyi
Mitay	Rózsa Lilly
Ysabeau	Baracsy

Heti műsor:

Pénteken: Én, Te, Ő!
Szombaton: Szép mosóné.
Vasárnap délután: Én, Te, Ő!
Vasárnap este: Szép mosóné.

VIGSZÍNHÁZ

Kis pajtás.

Vígjáték 3 felvonásban.

Személyek:

Jouvenin	Hegedűs
Caualand	Penyvesi
Jean	Tanay
Bellencontre	Vendrey
Moragéné	Nikó L.
Genevieve	Harmat H.
Adams	Komlóssy I.
Juliette	Varga A.

Heti műsor:

Pénteken: Kis pajtás.
Szombaton: Kis pajtás.
Vasárnap délután: Loute.
Vasárnap este: Kis pajtás.

MAGYAR SZÍNHÁZ

Bébi hercegnő.

Operette 3 felvonásban.

Személyek:

Ottokár	Giréth
Zsigmund	Szabó
Bobesláv	Holtai
Góliát	Ráthonyi
Cactus	Iványi
Jegyző	Takács
Tesslórtisz	Marton
Mája (Bébi)	Kornai B.

Heti műsor:

Pénteken: A hajduk hadnagya.
Szombaton: Sulamit.
Vasárnap délután: Sulamit.
Vasárnap este: A hajduk hadnagya.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Japán.

Kezdete 7 1/2 órakor.

Heti műsor:

Pénteken: Monte Carlo és Riviera.
Szombaton: Japán.

FOGAK

szápadlás nélkül. 3 koronáttal. — Az általunk készített és Párisban első díjnyert fogorvosok azonnal megsejteszték és ráadásul kitüntetésben részesültek. Régi fogorvosok átalakítottak. — Védőkék 12 óra alatt kiégették. 10 évi jótállással.

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50. I. em.

Fogorvos: LÖFFLER EMIL. Technikai főnök: GROSSMANN S. Tartós plombák 3 koronáttal, foghúzás érzéstelenítve 3 koronáttal. Fogad: reggel 8-óráig este 8-ig. Vasár- és ünnepnapokon is. — Mérsékelt árak. — Részletfizetésre is.

Új zenepaedagogiai művek:

Bloch J. A hegedűjáték és tanítási módszere (methodika). I. Förténelmi. II. Gyakorlati. Zeneelméleti részekkel, ára 4 kor. Hohmann-Bloch. Új hegedűiskola módszeres magyarázatokkal I. ára 4 kor.

Ohován K. A zongorajáték módszertana, (methodika) legjobb tananyaggal, zene-műszórárral, ára 4 kor.

I. A magyar zene erekiély.

Boka, Bihari, Csermák, Czinka Panna, Lavotta, Egressy, Rózsavölgyi, Szerdahelyi remekművei.

II. Kurucdalok teljes gyűjteménye,

a Rákóczi-kor zenevirágainak.

III. Szabadsághar dalai és indulóinak

leghíresebb gyűjteménye zongorára. a) Ezek mindegyikét külön-külön zongorára ártira: Huber 3., ára 6 kor. b) Külön-külön hegedűre ártira: Bloch József, ára 4 kor. c) A hegedű-átiratok a zongorakísétekhez úgy alkalmazkodnak, hogy azokkal kísérőben játszhatnak. d) Külön-külön cimbalomra ártira: Allaga G., ára 4 kor. E három (I., II., III.) kötet a hazatis és gyujtó hadasi dalok „hármias könyve” a pénz előzetes beklédése esetén bérmentve küldtek.

Rozsnyai Károly

könyv-, zeneműkereskedése és antikváriuma
BUDAPEST, IV., Múzeum-körút 15. szám.
Arjegyzőknek ingyen.

KÉZIMUNKÁ

képes arjegyzőknek 270 oldalon, 2600 részletesen körülírt rajzban sorolja fel a női kézimunka összes anyagait és teljes utabiztosítást nyújt azon verőknél, akik megrendeléseiket személyesen nem eszközölhetik. Kivánatra ingyen és bérmentve küldöm

Bérczi D. Sándor
kézimunka nagyiparos
Budapest, Király-utca 4.
VICTORIA kény elsőrendű hímzőgép
6 korona.
„KOH-NOOR”
a legjobb minőségű orszaja 16 fillér
„gephímző-selyem”.
DAYSI-TÜ, szmrynámunka készítéséhez alkalmas készületek, használati utasítással K.350.

Ujdonság!

Egész lapos látcső

felülmulthatatlan lencsékkel!

1/2 természetes magasság börtöglalában.
Nagyon kényelmes, mert összecsukva oly kevés helyet foglal el, hogy a zsebben alig érezhető. Ára 10 forint.

Schönwald Imre

ékszergyárosnál, PÉCSETT.

Schmidt M.

szgyártó, nyerges és bőrdobos
Budapest, VIII., Kerepesi-út 25. sz.

Ajánlja saját gyártmányú kocsiát és lovagló-szeresimjait, mindegyik nem utazóbőrrendűk, pénz, szivar és cigaretták stb. tárcáit. Megrendelés és javítások pontosan és jutányosan eszközölnek. Arjegyzők bérmentve.

Ügynökök

kerestettek, kik az utjonnan kibocsátott
Erzsébet királyné-sorsjegyek
törvényesen kiállított részleteinek eladásával foglalkozni akarnak. Legmagasabb jutalék és havi fizetés.
Anyag mintáért forduljanak:

bankházához V. Fűrdő-utca 4. Budapest.
Dirnfeld Testvérek

Izléseos munkáért kitüntető!

Czigány János
központi virág-nagykereskedése és csokor készítése
BUDAPEST,
Központi vásárcsarnok és Fővámház-tér 5. sz.
ÁLLANDÓ NAGY ÉLŐVIRÁGKOSZORÚ KIALLÍTÁS
Magyarország legnagyobb és legolcsóbb bevásárlási forrása.
Sürgönyeim: Czigány, Fővámter.
TELEFON 56-57.

Az egyedüli nyilvános

magnetikus gyógygyakorlat

Magyarországon!

med. univ. dr. WAJDITSCH ALAJOS-nál
BUDAPEST, Kigyó-tér I. alatt
(Királyi bérpalota).

A „radioaktiv” emberi test úján kifejlesztett természetes gyógy-móddal, úgy kizárólagos, mint kiegészítő alkalmazásában

az emberi test és lélek összes kóros eseteinél egyetlen más gyógymód sem versenyképes. Tengernyi példa kapcsán igazolják ezt a magnetikus gyógymód fényes sikereit, legkivált, ha már minden egyéb kísérletnek bizonyult.

Kezelés naponta 9—11-ig. Rendelés (vasárnap kivételével) 3—5-ig.
Magnetikus gyógyszerek. Válasszbélyeg.

Tudja meg mindenki,

hogy a legjobb glage-börkestynt a híres
KARLSBADI
parja 85 kr.
uri 1 forint.

Egyedüli forrárt és széküldési osztály:
LUKÁCS M. a „HARISNYAVILÁG”-hoz
Budapest, IV., Kigyó-utca 3.
12 párt teljesen bérmentve küld a cég. — Számlalan hitellestet elismerő okirat.

Villamos izzólámpák

50 (10, 16 és 22 gyertyafényű körtek)
filléért darabonként kaphatók:
Korda Mihály, VII., Elemér-utca 18.
Ugyanott rendkívül olcsó új lezállított árban villam- és gázszállítók kaphatók.

A „Hydrochromin”

a legjobb homlokzati falfesték száraz por, mely csupán hideg vízzel, minden egyéb pótlék nélkül vegyítve, már is festőre kész. A „Hydrochromin”-nal való máz szagatlan, rendkívül gyorsan szárad, évek mulatával sem veszíti el szímet, már néhány nap múlva mosható, faszoknak, szőnyeg, zivatarok, időjárásnak ellenálló, az olajfestés összes előnyeit magában foglalja, s alig kerül többé mint a mérszél, vagy enyvetéssel való festés. A festék homlokzatok és lakóház belhelyiségeire igen alkalmas és bármely szíllár alapon, így mész-, gypsz- és cément vakolatban, téglán, kővön, fán, bádagon, vacon stb. beválk. A „Hydrochromin” a legelőbb festék és egy T-méter területnek vele való befestése körülbelül 5 fillérbe kerül. Bármely szílaben kapható. Tájékoztatóval, mintával és arjegyzekekkel kívánatra bérmentve és ingyen szolgálunk.

— Kapható Budapesten a következő cégeknel:
Billek Rozsó VI., Váci-körút 99. sz. — Hartmann A. Vilmos V., Lipót-körút 5. sz. — Klein és László VII., Károly-körút 5. sz. — Kráyer E. és Társa V., Váci-körút 6. sz. és Bókálatelében. — Patay és Förstner VI., Uj-utca 20. sz. — Strobenz Testvérek Részvénytársaság IX., Üllői-út 89. sz. — Strobenz és Orth VII., Király-utca 43-45. — Szende Adolf IV., Ferenc József rakp. 22.

Ágular Ignác

Budapest, VII., Kerepesi-út 30/a sz.
a Rókus-kórház templomával szemben.

Magyarország legnagyobb saját készítésű cipő-gyára.

Feltalálója a világhírű GUZLIKÉNSÉNEK, mely az egyedüli, ami a bőr repedését megóvja.

Minden vevőm egy pár elegáns cipő-szármát kap ingyen. — Feltűnést keltegek kitéllő gazdaság csizmáim, melyek halhólyaggal teljesen vízmentesítőknek, miután elküldés előtt 24 órával vízporrá állanak ki. — Minden csizmáért 2 évi jótállást vállalok.

Munkáscipő vízbíróból egy darabból, erős	... frt 2.50
Strapa-cipő erős vízbíróból, fűtés	... frt 3.-
Elegáns gavalier víx vagy serge, fűtés	... frt 3.50
Feltűnő elegáns box fűtésből	... frt 4.50
Női erős borjúbőr cugocsipő	... frt 2.80
Női elegáns serge bő fűtés vagy cugos	... frt 3.-
Elegáns box női fűtés vagy gombos	... frt 4.-
Elegáns női oroszlánk fűtés vagy cugocsipő	... frt 3.50
Gazdaság-cizma, valódi bagariabőrű, egy darabból, halhólyaggal vízmentesítve, jótállás mellett, erős dupla-talppal	... frt 7.50
Borjúbőr nyeltes csizma, finomabb kivitelben, vízmentes előálló erős talppal, elegáns	... frt 8.50
Gyermek-cizma erős vízbíró, szeges dupla talppal, lakke-, borsárral, saját készítményű, 2 évig érvig frt 2.20.	... frt 2.20
6 évig 10 évig frt 2.50. 11 évig 18 évig	... frt 3.50

Mindenki, ki címét velem küldi, egy tévely Gúzlíkénéséit és több száz fényképpel ellátott arjegyzekekkel küldöm ingyen és bérmentve. Nem megfelelő kísérletek vagy a pénz visszazoom. Postaköltséget csupán 30 krajcár. Legpontosabb mérték ha harisnyába egy papirlapra állva a látpal körvonalait lerajzolja és csizmánál a vádus lemezték.

FŐVÁROSI ORFEUM

VI., Nagymező-utca 17.

MAC WALTEN
Ellenállhatatlanul neveltet.
BROTHERS KREMKA
A vegletékig kacagtatnak.
TERKA SEMMELOFF
Mindenkít felvidít.
Továbbá 12 attrakció.
Az előadás esti 8 órakor kezdődik.
A téllkertben reggel 5 óráig VÖRÖS ELEK cigányzenekara hangverseny.

ROKA P. PÁL

táncintézetete
Szentkirályi-utca 6. sz.
Beiratások naponta.
Magánórak. Gyermekek-tanfolyam. Bostonkurzus.

RÉSZLETRE

kaphatnak helybelli évi lakok
férfi öltönyöket és női konfekciót,
férfieneműt, chiffon, vászon és ágyneműt, ugyszintén
asztali-készleteket, függönyöket, szőnyegeket és ágyszerítéket
és e szakmába vágó összes cikküket mérsékelt havi vagy heti
részletfizetésre

GOLDSCHMIED részlet-ostály
főnökének
Budapest, Király-utca 41. szám.

ELSŐ ALFÖLDI COGNAGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KECSKEMÉTEN. • GYÁRTMANYA

Kapható Budapest: **GYARMATHY G., IV., Calvin-tér 1.**
VOGEL GYULA, VI., Andrássy-ut 29 és vidéken minden elő-
kelő fűszer- és csemege-üzletben.

Acetylen lámpák

kocsi rud-, Spritzbogen-, pózna-, asztali-,
kerti-, udvari-, istálló- és kézi

Acetylen lámpák.

= **Automobil lámpák.** =

éjjeli szántásoknál gézekre kiválóan
alkalmasak, mert nappali fényt adnak.

Bárdi József

BUDAPEST,
VI., Gyár-utca 16. sz.
(Andrássy-ut és Király-utca között.)

Árjegyzék ingyen.
Törvényesen védv.

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari magkereskedése
Budapest, Rottenbiller-u. 33. sz.
és Kossuth Lajos-utca 4. szám.

Őszi vetésre való gabonafélék

kiválasztása cél-
jából ajánlja a
most megjelent
Ezen árjegyzékben leírt fajták nehézsára már e helyen is fel-
hívjuk az általános figyelmet. Kevészetesen

őszi árjegyzékét,

1. Mauthner-féle királyrozs.
2. Mauthner-féle dánial zsáktöltő-rozs.
3. Mauthner-féle kolostor-rozs.
4. Mauthner-féle skandináviai ellentálló-rozs.
5. Heinrich tanár-féle rozs.

A Szász Coburg-Gothai Fülöp herceg pusztá-
vacsi főintézősége a rozsfajtákról a következő jelentést küldi:
Az idei rettetéses szárazság következtében bizony kevés gada-
nak van módjában bármennyi veteményében is gyönyörködneti,
mi is csak úgy volnánk, ha a véletlen szerencse nem éppen haz-
zánk jutatta a Mauthner-féle skandináviai ellentálló
rozs, a Mauthner-féle dánial zsáktöltő rozs és a
Mauthner-féle királyrozs-fajtákat termelőre.

A Heinrich tanár-féle rozsról a következőket írják:
Arattak egészen normális viszonyok között, könnyebb talajon
katasztrális (1000 négyzetöles) földterület 2223
kilo, vagyis hektáronként 3800 kilo Heinrich
tanár-féle rozst. Továbbá a következő

buza-fajtákra

hívjuk fel a közfigyelmet:
A jeles RIETI-BUZA (Szakálas buza).

A Rieti-buza jobban ellenáll a rozsdának és a kókaharomnak,
mint bármely másik fajta és ezért nemcsak hazajában, hanem a
külföldön is nagyon beültek a fajtát.

József Föhéreg Ö. cs. és kir. fensége közp.
jószág-igazgatósága a következőket írja: Tudatom, hogy az
Ön által küldött buza mind erősebb fejlődésű, sőt szeles
levelei sással, mint a többi buzáink. A RIETI-BUZA, mely tollá-
ssza, a mielel egy időben bányta kalászt.

Trésor, Hybrid-buza, mely a Loidenfrost-féle nagy-
bössényi uradalomban
100 kilo vetőmag után átlag 2000 kilo szemetmest adott.

Az uralgó takarmányhiányt tekintve,
rámutatunk az ugyancsak említett árjegyzék-
ben rovatolt és most vehető következő mag-
vakra, melyek hivatva vannak már kora
tavasszal zöld takarmányt nyújtani.

Őszi borsó, Őszi búkköny, Szöszös búkköny
stb.

Nagy butoreladás

készpénz és hitelre

DÓSA KÁLMÁN BUDAPEST, KEREPESI-UT 28. (félemelet).

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

ŐSZI IDÉNY- UJDONSÁGOK.

- 1 doublel ulster 24 K.
 - 1 téli ulster 33 "
 - 1 téli kabát 35 "
 - 1 téli öltöny 26 "
 - 1 téli nadrág 7 "
- és fölfebb.

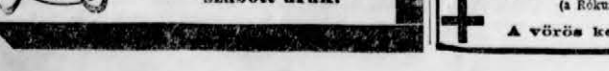
Minden tiszta gyaapjuból.

Óriási választék gyermekruhákban.

KOHN HEILMANN és FIAI

cs. és kir. udv. szállítók
az „Angol szabó”-hoz
BUDAPEST, 12.
IV., Károly-körut

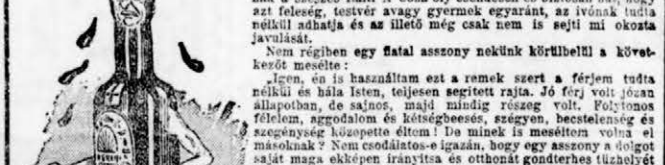
Az elkülönített osztályban
(pince) souterrain. le-
szállított **OLCSÓ**
szabott árak.

Íszákosság nincs többé!

Kiváratra bárkinek bérmentesen küldünk egy osomag Cozapot.

~ Kávé, tea, étel vagy szeszcs italban egyformán adható az ivó tudta nélkül. ~

A Cozapot többet ér, mint a világ minden szeszéből a tar-
tozkodó, mert csodálatos ellenességessé teszi az íszákos-
nak a szeszcs italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy
azt felesleg, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudia
nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtji mi okozta
javulását.

Nem régebben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a követ-
kezőt mesélte:
„Igen, én is használtam ezt a remek szert a férjem tudia
nélküli és hála Isten, teljesen segített rajta. Jó férj volt józan
állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Polytónus
félelem, aggodalom és kötségbeesés, szegény, becsületesség és
szegényesség kuszette élttem! De minek is meséltem volna el
másolnak? Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot
saját maga ekképen irányítsa és otthonát gondterhes tühélyét
örömpalotává tudja varázsolni?”

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok ezer férfit
a szegény és becsületességétől megmentett, kik később józan
polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatallembert
a jó utra és szerencséséhez segített és sok embernek életét
számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapot tulajdonosa, mindazoknak, kik
kivánják egy próba adogat díj- és költésmentesen küld, hogy
igyi bárki is meg győződhessen biztos hatásáról. Kereskedünk,
hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE (Dept. 17), 71, High
Holnbn, London, W. C. ANGLIA.

(Levelek 26 fillér levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendők.)

+ Soványág. +

Az egyedüli eredménytől kísérő szer
a dr. William Hartley tanár
amerikai erőtápra. Sovány-
nyak tartás, szép test leslidomokat
nyernek: bölgök remek kóhiet.
8 het alatt 30 kilo gyarapodásért
jutálék. Kiltintve: Chicago, Ber-
lin, London és Hamburgban. A ma-
gas állami tisztiorvos által meg-
vizsgálva. Képző levelek minden
országól. Ara dóbzonként hasz-
nálata utasítással 1 forint 10 kr.
Főreltár: Zeisler Mór, B.
Budapest, VI. ker. Podma-
nlekv-utca 61. II. 20.

+ INGYEN +

és bérmentve, zárt borítékban küldjük bárkinek legruhában meg-
jelent rendkívül érdekes tartalmu. több ezer ábrával és bő
magyarázattal ellátott árjegyzékünket.

Universal sérvkötők páratlanok, kis gummi-
nyomlappal a legna-
gyobb sérv is elszárítók. Az árjegyzék a különböző sérvkötők bő-
vebb magyarázattal szolgál.

GUMMI halhólyag, női szerek, bő magyarázattal és
használati utasítással. — 20 korona megrende-
lésnél haz szízek engedmény.

Műkezek, műlábak műfüzek, támpépek, egye-
nesztarók, gummiharisnyak.

Az árjegyzék külli az „első segély” leírását. Mentőszekré-
nyek csepléshez és iparvállalathoz kaphatók.

Betegápolási cikkek külön-külön osztályozva
bő magyarázattal.

BETEGTOLÓ SZÉKEK.

Cím:

Magyar orvosi műszertár

Budapest, VII., Kerepesi-ut 32,
(a Rókus kórházzal szemben).

A vörös keresztre ügyeljenek!

Legszébb Legjobb Legolósóbb

PAP IAN PAP IAN PAP IAN

1 szőszhajtszó varágy 8 db	frt	1 sodrony acél ágycéte	frt
1 kivethető matracc	10.00	1 tengerifü matracc	5.-
1 rouge paplan	1.80	1 africue	4.50
1 cachmir paplan	2.80	1 löször	12.-
1 asztin	3.40	1 alak köpör függőay	8.-
1 atlasz cseplő	3.80	1 tunis	1.50
1 selyem atlasz paplan	4.80	2 ágy, 1 asztalterítő borás	4.50
1 fodros selyem at. papl.	8.50	3 1 nagy szőszhajtszó gyaapu	12.-
1 jó vázson paplan lepedő	13.00	1 nagy szőszhajtszó	2.50
1 ágyc	1.90	1 ágycéte I.	5.30
1 fűszel ágycakáró pokróc	2.50	1 tapety ágycéte	0.85
1 gyaapu	5.50	1 mir. jó fűszesnyeg	1.50
1 jó löpkróc	4.60	1 mintázott	40
1 téli pokróc	4.60		75
1 szép falli szőnyeg	7.50		

GICHNER JÁNOS

(paplan, matracc, és kárpitok) gyáros, szőnyeg, függőay,
vasbutor stb. nagy raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 20. szám.
Árjegyzékét kiváratra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megren-
delések pontosan eszközölésben, nem tartozó árak kiegészítőnek,
vagy a pótló számláért.

Minden sző egyszerű belkötés... Vastagabb betűköl 4 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal... VIII., Kerepesti ut. 25. sz.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozóknak a hirdetés számát a kiadóhivatalnál mindig közölni kell.

Levelezés.

Édes Nunka k. a! Haragszok? — Ugye nem? Ézer csókcsók? 61223

AKÁK Ajkád mészés csókját... 31291

Házassági ajánlat gyermektelen ötéves 30 éves roma katolikus jobb körök... 31293

Előkelő háznál lévő leány, kitűnő gazdasszony... 31293

L. J. Nagy sájnalmotora léson... 31307

Lidia 25. Utolsó címen levél ment. 6340

Schluss. Gyönyörűségök gyönyörűsége!... 31307

Intelligens német leány ajánlkozik egy vagy két gyermek mellé... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Intelligens német leány ajánlkozik egy vagy két gyermek mellé... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Villanyserelő-tanonek... 31295

Ügyönkök... 31302

Könyvnyűgönyök... 6345

Orvosudvar... 31304

Német társalkodóné... 6343

Állást keresők... 31304

Gazdasszony... 2753

Kárpitos... 31254

Gyakorolt... 31248

Kárpitos ajánlkozik... 31240

Gyakorolt szabónő... 6341

Ügyes szabónő... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

26 éves leány házavételről állást keres... 31307

Ügyes szabónő hához nagyon olcsón ajánlkozik... 31307

Dívat- és rövidárú... 31163

Vendégelő... 31311

Fűszerkereskedés... 31311

Péküök... 31319

Kávéház... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Fűszerüzlet... 31319

Kávécsarnok... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Kávéház... 31319

Pénzkölcsönök... 31300

Házak, telkek... 31300

Rákosszentmihályon... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

Házak, telkek... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

500 koronát... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

BUTOR... 31300

Minden szöveges hirdetés... A hirdetésre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal...

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal... VIII., Kerepesti-ut 23. sz.

Levélbeli tudakozásra ingyen adnak felvilágosítást, csak a választás szükséges blyegyet kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

Apró hirdetések Kerepesti-ut 23. sz. alatt (Telefon: 54-39). Központi irodákban...

Blockner J. hirdetőiroda IV., Sütő-utca 6. szám. Breuer Nővérek...

Eckstein Bernát hirdetőiroda V. ker., Fűző-utca 4. szám. Engelmann Mór...

Franko Pál könyvkereskedő IV., Gróf Cziráky-féle palota, Kosztich Lajos-utca...

Fischer J. D. hirdetőiroda IV., Gerölyczy-utca 1. Falkenstein Soma...

Goldberger A. V. hirdetőiroda IV. ker., Váci-utca 17. szám. Goldner Jozsef...

Goldgraber Mór könyvkereskedő II. ker., Pó-utca 17. szám. Groszmann Jágó...

Haasenstein és Vogler hirdetőiroda V. ker., Dorottya-utca 9. szám. Jambrikovits...

Kernberg Rozália könyvtárosa VIII. ker., Múzeum-körút 10. Leopold Gyula...

Mosse Rudolf hirdetőiroda V. ker., Ferenciek-tere 3. Mező Antal...

Nemetsek A. J. ügyvédje IV. ker., Petőfi-tér 3. szám. Nj. Nagel Ottó...

Rokozni Hona könyvtárosa VI. ker., Andrássy-utca 48. szám. Sikray Samu...

Sélyom Jakab hirdetőiroda VI. kerület, Király-utca 28. Sopronyi J....

Szántó Mór könyvtárosa IV., Kecskeméti-utca 14. szám. Sváb Elíz...

Schwarz József hirdetőiroda V. ker., Marokói-utca 4. szám. Schönwald Ferencné...

Schödl Gyula könyvtárosa V., Lipót-körút 8. Schneider-féle tőzsde...

Tenczer Gyula hirdetőiroda IV. ker., Szervíz-tér 8. szám. Toldi Lajos...

Weitzenfeld Jakab Király-utca 1. Winter és Nagy...

Hivatalszolga óhajt ismereteket könti házasodni, felvilágosításra...

Házasságokat közvetít, szigorúan tisztességes alapon...

Betöltendő állások.

Fiataltanulók ki magyar-német és gépírásban tökéletesen jártas, vidéki iparváltatnál...

Fiataltanulók ki magyar-német és gépírásban tökéletesen jártas, vidéki iparváltatnál

azonnal felvétetik. Ajánlatok eddigi tevékenység, képesség, igények megnevezésével „REMINGTON” alatt e lap kiadójába.

azonnal felvétetik.

Ajánlatok eddigi tevékenység, képesség, igények megnevezésével „REMINGTON” alatt e lap kiadójába.

Tanuló fűszerüzlethez, előállítás azonnal felvétetik.

Állástkeresők igények kapják az Országos Pályázati Közlöny, mely az országban betöltendő valamennyi szakmai állást teljes címmel közli.

Milliókat jövedelmező találalmayhozó társaság keresek 10-15000 koronával.

Szorgalmas mindezen szakaszban keres 10-12 frt. Aradi-utca 16. III. 4. 2748

Uri, nőidvát halozó kiftó és tanuló fizetéssel felvétetik, Kerepesti-ut 64. Püspök-utca 14. 2748

Kerekek eselédet 6-7 tritv e bejárónét 2 ember nélküli mosás géppel nem kell. Szécsényi-utca 64. II. em. 14. ajtó. 2747

Gyermektelen kócska házasternék felvétetik. Bernstejn, Lónyay-utca 3. 6335

Állást keresők. Intelligens fess kézzelnyújtó munkások mint elváltatók rövidára vagy díszes árulókba. Orvosa-ú 19. ajtó 3. 4695

Szabónó szakmájában előrendű, ajánlkozok a legegyszerűbb munkákra, a legegyszerűbb munkákra, a legegyszerűbb munkákra...

Egy tisztességes gyermektel házaspár, férj állami szolgálatban, feleség otthoni munkát végeztet, 4 éves csinos gyermek, keresztény, megfelelő hozományával, első rangú kávéháza van. 4656

Tanításban jártas VIII. realista szerény díjazásért házi tanítónak vagy nyelvvelő tanítónak, francia, német, orosz, orosz-ugr. 48. III. em. Klein, Kertész-utca 48. III. em. 15. 4694

Fodrásznó rendkívül ügyes, ismerettség hiányában ezután ajánlkozok. Özv. Waldó, VI., Vörösmarty-utca 48. II. 21.

Házvezetőnő állást azonnali belépésre keres intelligens fiatal özvegyasszony, aki már ilyen munkában alkalmos volt. Öly hety, ahol 10 éves kis leányát is magánál tartva, előnyben részesíti. Szíves megkereséseket „B. P.” jelleg alatt a kiadóhivatalba kér.

Oktatás. Zongoratanulónő, ki 22 évvel múltkötött egy intézetben egy koronánál ad zongora leckéket. Cím: J. M. Kertész-utca 27. I. ajtó 10. 4693

Gymnasiumi polgárliskolai, realiskolai vizsgákra, rövidesen, biztos sikerrel előkészít gimnáziumi tanár. Budapest, Csömör-utca 9. III. 2. 6250

Polgári iskolai magánvizsgálatra, javítóvizsgákra, érettségire előkészít lelkiművelő tanítónak. „Magántanulók tanfolyama” Dembinszky-utca 22. 10249

Szabás és ruhavarrás. Minden intelligens és társasági helyre és aki a jövőre birtokosul akar, tanuljon meg rajzolni, szabni és ruhát varrni, keres alkalmat nyújt Hoffmann Károly, régi jöhművelő szabószaktól tanított. Budapest, Erzsébet-körút 23. 10249

Pénz. Kézpénzkölcsönt keres nélkül 400 koronájig gyorsan megcserélek, nagyobb kölcsönt keresek bankból három nap alatt, privátul 24 óra alatt, hitelviselési kölcsönt 20 évi törlesztésre szintén kezes nélkül, kötelezvénnyre, továbbá földművelésre, háza nyereségre kamattal, előlegesen díjazással. Márton Horváth, Rottenbiller-utca 5/A. Válaszbélyeg. 6335

Péozkölcsönt kezes nélkül bármilyen foglalkozású hitelresek igények kapnak. Marton, Kerepesti-utca 23. Válaszbélyeg. 6336

Pénzkölcsönt gyorsan folyósítok minden irányban hitelresek egy évenél, 400 koronájig kezes nélkül azonnali kezes magas fizetés és nyugdíjjal bírókkal előlegesen 10-25 évre. Továbbá ingatlanokra I. színterábia 10-70 évi törlesztésre. Kertész József bankkezelő, Budapest, Kerepesti-ut 60. sz. földszint 14. (Válaszbélyeg.) 6290

Gyorsan előlétségek nélküli pénzkölcsönt nyújt törlesztésre Horvát, 6-utca 45. 2682

Olcsó pénzkölcsönt nék kereskedők, iparosok, katonatiszték, hivatalnokok és más ügyes munkások részére Budapestben és környékén 200-400 koronájig kezesek nélkül, 400 koronától a legnagyobb összegig kezesek nélkül, vidékre kereskedőknek, iparosoknak és díszkötőknél Barta Zsigmond irádája Budapest, VI. Teréz-körút 37. (Válaszbélyeg.) Ügynekö felvételnek. 6336

Gyors pénzkölcsönt. Bármily természetű kölcsönt közvetíték, helybelieknek 400 koronájig feltöltő nélkül házakra, földre II. helyre is. Sorosjegyekre, biztosítási kötvényekre, részvényekre azonnal. Semeth, Bánya-utca 29. Válaszbélyeg. (Ügynekö felvételnek.) 61292

Pénzkölcsönt udvaros díjazással minden hitelresek egy évenél, 400 koronájig kezesek nélkül, vidékre is; betétkészítés II. és III. helyre is. Heller, Dohány-utca 14. Válaszbélyeg. 31292

Pénzkölcsönt házakra, telkekre, építkezésekre, földbirtokokra, gyorsan, olcsón, II., III. helyre is, valamint személynéltek minden állású egy évenél 200 koronától kezdve, 400 koronáig, kezes nélkül kötvény Crediitor-bankiroda Budapestben, Luther-utca 1/c. Válaszbélyeg. 31292

Butor. Árverésekről uraságoktól vásárolt többféle házőbák, ebédok, rázótorok, tükrök, ékszerek, porcelánok, könyvszekrény, perza szőnyeg, előszoba- és konyha-berendezések, darabonként is, olcsón eladnak. Szérvettség-utca 28/a, földszint 3. 6096

Élőszoba-, konyha- és irodaberendezés jutányosan kapható: Bojovits, Szendvics-utca 19. 2769

Butor részletesre Neurah és Löwenstein-nál Budapest, VII. Király-utca 13. 2-ik udvar. 31165

100 díván kiállítására kitűnő minőségű szőnyegdíván 24, ottomán 12 frt., 500 matrac, 40 házőbába, szekrény, vászagelegelőszoba. Aradi-ú 19. pince. 31292

Lakás-bérlés. Olcsó lakások Orszá 26 alatt, szemben az új Kálváriaival, gyönyörű kiállítású fűdőszobával ellátott két és egy szobás lakások kaphatók. 3114

Új házbán IX., Remete-utca 30. alatt modern házhozok és kisebb lakások és tisztá lovaknak istálló, azonnali és novemberre kiadó. 31018

Egy 6 szobás lakás november 1-re kiadó. Operatív szemben, Hajós-utca 17. 31292

Uri családnál két egymásba nyíló utcai szoba csinosan bútorozva, fergeteges, villanyvilágítással, egy vagy két új részére azonnal kiadó. Andrássy-ut 35. III. 17.

Garçonlakás. Keresek két szobás bútorozatlan garçonlakást, előszobával és fűdőszobával. Ajánlatok a Budapesti Napló kiadóhivatalába kérhetnek „Garçonlakás” címen. 3118

Ötszobás minden kényelemmel ellátott lakás, melléképítményekkel, november 1-re kiadó a Kerepesti-ut 38. számú újonnan épült házbán. Bővebbet ugyanott a felügyelőnél.

Külföfelék. Masszasz minden ügyes jól masszázsonál ajánlkozok új házőbák Ovoda-ú 19. ajtó 3. 4691

Perza szőnyegek visszamaradtak, darabonként is kaphatók a színterábia, Bréhek és Társá Dohány-utca 14. 31188

Ügyes szabónó rendkívül olcsón vállal minden munkát házon kívül. Kesztömök, bályrhák, a legutolsó divat személynéltek, valamint gyermekruhák készítésében is vállalkozok. Cím: Özv. Lédóeráné, VII., Rottenbiller-utca 1. f. 3. 4921

Aranykéz szálloda IV. régi posta-utca 9. A főváros legújabb és legelősebb szállodája újonnan berendezve, tiszta kényelmes szobák.

Lipótvárosi maradékok árúháza, Erzsébet-tér 4. Legújabb öszi-téli, gyapjú, selyem, damaszt mosókemélek, szőnyegek olcsón kaphatók. 31292

Könyvtárakat, egyes könyveket, zeneműveket állandóan magas áron vesz Antiquariat-Magdas, Eger-utca 9. 6337

Fiataltanulók keres felvilágosításra családunk elbékösztot nyugdíj pályaudvar közelében, Szendvics-utca 24. sz. 9. 2745

Hölgyek figyelmébe! Vizsgáztató, vagy gyakorlati bíró angol szépségpolgónó (manieur) képzőintézet ismerettség hiányában ezután ajánlkozok. Csengery-utca 71. III. 27.

Zálogédelüket bármiről, vidékről is, butorok, egész háztartásokat, ruzségkeket, éreg kasszák fogaként valamint minden elforgathatót vesz. Wischogrod Jakab, Nagyfüves-utca 7. Levelezőlapra azonnal jövék. 31292

Koroshordók kitűnő állapotban, olcsón eladnak. Both Jakab borkereskedő, Holló-ú 10. 31292

Uri és nőruhák készíttetik és szövették vastonzó nemlekket részletesre vizsgáztató kizárva elváltást Kohn, Csengery-utca 56. f. 6. 31292

Kököszszirt Heckerrel 5-6 kúddal bődönnel K. 5-80 fill.-ért kúddal Boskovits Izse Budapest, Márton-utca. 31292

Méz, elsőrendű csemegeként, 5 kilós postacsomag 4/2 kgr. tiszta méz, csinos bűdögödötben bérmetve 6 koroná 50 fill. utánnyel mellett, nagyobb mennyiségben és helyben kímire előszobán: Országos Méhésztudó Egyesület, Budapest, VII., Damjanich-utca 48

Orth, ügyvéd privátosztályt vezeti, olcsó árban öv. David Herman által Király-ú 6. f. 10. kaphatók. Előtek méréselt ár-befeladatokkal.

Hölgyek figyelmébe! jól és olcsón festülök, tanítványokat lelkiismeretesen kiadatok 5 forintért. Teréz-körút 4. I. 8. 31275

Zálogédelüket régi arany, ezüstöt, ékszereket legmagasabb árban megveszek. Singer Jakab ékszerkereskedő, Király-utca 91. 10286

Baromtényésztési összes tudnivalókat kitűnően ismeretteri Hebrayknak 35 baromfifláris munkája. Kapható „Baromtényésztés” heti szakkap szerkesztésében Rakosligeten 1 koronáért.

Amerikai harmonion nagyon jó szép hanggal eladó. Szendvics-utca 66. I. Magyar. 31275

Rövid zongora alkalmai vétel, jó karban olcsón eladó a házfelügyelőnél IV. ker. Városház-utca 4.

Pénzkölcsön sorozatokra. Jásziv 8 kor. Basilla 18 kor.

Magyar vör. ker. 22 kor. Oly vör. ker. 35 kor.

Osztrák vör. ker. 50 kor. 3/8-os Jeltárok 210 kor.

Minden más sorozatgyűjtő. Olcsó kamat. Szilobban lévő sorozatgyűjtő kiválóan magasabb kölcsönt adnak azokra. Kérjük a zalogjegyek elküldését.

Schön és Breitner bank és váltóház. BUDAPEST, Erzsébet-körút 56.

Csúzbán szenvedők még az eddig el nem ért ideig elcsúszott talpú csúzbák a láb ügyes leltetésére és a láb...

va. Egyéb láb-betegségnél is igen alkalmasok. Valódi karibud, máfáta nő, és utólagos és dírekte szállítom. Frazetknak ingyen és bérmentve. Első karibud előgy. Horitz Berger, Maribud.

BUTOR feltűnő olcsó és jó kivitelű részlete és készpénzért nagy választékban butoraktárban, István-tér 2.

GONDA S. Valódi harzi falusi sajt 100 dr. egy postacsomagban 3-50 márká bérmentve. Kékcs, jeltárok mellett tiszta 4 pft., 150 márká. Ten, souchon, tiszta 4 pft., 200 márká; 5 pft.nyi megrendelésnél utánvetel bérmentve. Fritz Ohlendorf, Qudlbergn a. Harz.

Ajtók, ablakok, vasrollók minden nagyságban és formában olcsón kapható; HOFFMANN MÓR-nál VIII., Tisza Kálmán-tér 4.

Magyar királyi államvasutak 167.327/CI. szám. HIRDETÉSNY.

Az erőtakarományekükré engedélyezett díjkezdemenyek kiterjesztése ropcmaiporécsalásra.

Kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ur - a takarománylányra való tekintettel - megengedte, hogy ropcmaiporécsalást után szintén az erőtakarományokra engedélyezett fuvardíjkezdemenyek, vagyis a fuvardíjak a tényleges súlyért, de kocsi és fuvarlevélkint legalább 10.000 kgr.-ért való fizetés és a már előzetes közhírót tett felhívások és módosítások.

Az engedélyezett díjkezdemenyek kiterjesztése ropcmaiporécsalásra.

Budapest, 1904. szeptember 24-én. Az igazgatóság. (Utánnyomás nem díjaztatik.)